

N:o 8.

Ank. till Riksd. Kansli den 16 April 1870, kl. 5 e. m.

Betänkande angående villkoren för tillverkning och försäljning af bränvin.

Med stöd af § 40 Riksdagsordningen hafva till Bevillnings-Utskottets behandling blifvit öfverlemnade såväl Kongl. Maj:ts till Riksdagen aflåtna nådiga Proposition (N:o 19) angående förhöjning af bränvinstillverkningsafgiften, som de inom Kamrarne väckta motioner om ändring i de rörande villkoren för bränvins tillverkning och försäljning nu gällande förordningar; och får Utskottet efter företagen pröfning af ej mindre ofvannämnda Kongl. Proposition och enskilda motioner än äfven inom Utskottet förekomna framställningar härmed afgifva betänkande jemte förslag till nya författningar.

Härvid har likväl bort anmälas, att då de framlagda förslagen till förändrad lagstiftning i förevarande hänseende så nära betinga hvarandra, att de ovilkorligen böra i ett sammanhang behandlas, har Utskottet, med afvikande från den i allmänhet antagna formen, i ett gemensamt betänkande sammanfört sina yttranden angående såväl förordningen om tillverkningen som äfven den om försäljningen af bränvin. I betänkandet har derjemte, för erhållande af klarhet i uppställningen och reda vid behandlingen af deri upptagna frågor, blifvit följd den ordning, att främst blifvit meddelad en kortfattad öfversigt af hufvuddragen af den föreslagna reformen i lagstiftningen angående bränvins beskattning och försäljning samt af de allmänna fördelar derigenom ansetts kunna vinnas; derefter hafva i särskilda punkter till Kamrarnes godkännande hemställts förslagen om såväl de hittills för tillverkning och försäljning af bränvin stadgade afgifters sammansläende till en enda, staten tillfallande bränvins-skatt, som äfven om grunderna för den ersättning,

hvilken i följd deraf bort kommuner, landsting och hushållningssällskap tillerkännas, emedan af Riksdagens beslut i dessa reformens väsendtligaste delar måste vara beroende äfven besluten angående de flesta öfriga i författningsförslaget intagna, oftast af dessa direkt bevingade stadganden, hvarefter slutligen under särskilda litt. A. och B. blifvit lemnad redogörelse för samtliga föreslagna förändrade bestämmelser angående villkoren för såväl tillverkning som försäljning af bränvin; och hafva dervid ämnena blifvit upptagna i den ordning, hvartill författningsförslagens paragraf-följder gifvit anledning.

Den nuvarande beskattningen å inhemskt bränvin sönderfaller i tre olika afgifter, nemligen en till statsverket ingående å tillverkningen samt en å minutförsäljningen och en å utskänkningen, hvilka båda sednare efter fastställda grunder fördelas emellan kommunerna, hushållningssällskapen och landstingen. — Den förstnämnda afgiften är väl egentligen en förbrukningsskatt, men sjelfva det sätt, hvarpå den, i afsigt att icke allenast öfvervaka statens rätt, utan ock att inskränka sjelfva bränvinstillverkningen, blifvit bestämd att erläggas, utöfvar ett sådant tryck på denna i sig sjelf dock hvarken skadliga eller onyttiga näring, att afgiften kan sägas i icke ringa mån af densamma utgöras. De sednare afgifterna åter, de å minuter och utskänkning, lida i främsta rummet af den gemensamma olägenhet att ytterst ojemnt drabba förbrukningen, enär allt bränvin, som försäljes i parti af 15 kannor eller deröfver, är från deras erläggande befriadt. Derjemte måste det visserligen erkännas att stadskommunerna, genom rättigheten att till ett enda för dess räkning bedrifvet bolag öfverlemna all minuthandel med och utskänkning af bränvin samt att sålunda i sin hand monopolisera den mindre försäljningen af en ännu allmän förbrukningsvara, erhållit en godtycklig makt att beskatta icke endast sina egna, utan stundom äfven kringliggande landskommuners medlemmar, hvilken icke sällan blifvit alltför hänsynslöst utöfvad och framkallat berättigade klagomål, på samma gång den äfven kunnat förleda stadens myndigheter att af omsorg för de finansiella intressena förbise det egentliga syftet vid öfverlemnandet af denna vidsträckt rättighet eller att bereda staden en större förmåga att öfvervaka och upprätthålla den allmänna ordningen. — Samtliga dessa missförhållanden påkalla en reform, i syfte att dels från tillverkningen aflyfta bränvinsbeskattningen, dels jemnare fördela densamma, dels slutligen bereda kommunerna tillfälle att ordna den mindre försäljningen af bränvin med uteslutande hänsyn till sina sedliga intressen. — Utskottet har, med anslutning i hufvudsakliga delar till den af Herr *Fr. A.*

Forsbeck inom Andra Kammaren väckta motion (N:o 236), ansett dessa syftemål lättast och säkrast kunna vinnas genom att förena de nu utgående tre afgifterna till en enda förbrukningsskatt å allt inom landet tillverkad och förbrukadt bränvin, hvilken skulle utgöras, då varan utan vidare kontroll från statens sida utginge i den allmänna handeln, samt odelad tillfalla statsverket, hvilket åter skulle lemna kommunerna, hushållningssällskapen och landstingen skälig ersättning för deras genom försäljningsafgifternas indragning förlorade inkomster.

Utskottet har sålunda, hvad angår tillverkningen af bränvin, ansett de på lagstiftningen beroende hinder för densammas utveckling numera kunna utan fara för denna lagstiftnings sedliga ändamål i väsendtlig mån undanrödjas, och näringen lemnas fri, för såvidt kontrollen öfver de tillverkad bränvin ålagda särskilda afgifter samt förhållandena i öfrigt det medgifva. De band, som fjertio denna industri, hafva väl kunnat vid öfvergången till den nya lagstiftningen anses nödiga såsom en eftergift åt den allmänna mening, som allvarligt fordrade, att den öfverflödiga bränvinsförbrukning, hvilken hotade att undergräfvat nationens såväl sedliga som ekonomiska välfärd, måtte hämmas, och som ansåg medlen dertill böra sökas icke mindre i direkt inskränkning af sjelfva tillverkningen än i varans fördyrande genom högre afgift och större svåråtkomlighet genom stränga försäljningslagar, men numera böra de erkännas endast föranleda förluster, så för den enskilde som i statsekonomiskt hänseende, genom att förlama en näring, som, långt ifrån att vara i sig sjelf skadlig, rätt bedrifven skulle kunna blifva af ganska stor betydelse för vår allmänna hushållning. — I vårt land, der säd- och potatisproduktionen redan i vanliga år lemna ett ej obetydligt öfverskott utöfver hvad till födoämnen behöfves, men der kommunikationernas beskaffenhet föranleder stora svårigheter vid afsättningen, måste sprittillverkningen utgöra ett beqvämt sätt att tillgodogöra detta öfverskott, och utan tvifvel borde denna näring, som nu står på en i jämförelse med andra länder låg ståndpunkt, kunna lätt nog utveckla sig derhän, att dess produkter bildade en icke obetydlig exportartikel. — Ett dylikt närings kraftiga uppblomstrande skulle, långt ifrån att motverka det genom försäljningslagarne åsyftade hämmandet af bränvinsförbrukningen, alltmera befämja detsamma, i samma mån denna industri genom billigare och fullkomligare arbetsmetoder sattes i stånd att uppsöka utländska marknader och icke, såsom nu är förhållandet, nödgades uteslutande inom landet bereda sig afsättning. Utan att i någon mån vilja underkänna det välgörande inflytande, som den vid 1853—1854 årens riksdag antagna lagstiftningen i sin helhet på nationen utöfvat, och utan att på något sätt vilja tillstyrka upphäfvande af de inskränkingar, som i afseende å tillverkning eller försäljning af bränvin kunna anses fortfarande nödiga för det med denna lagstiftning afsedda sedliga ändamåls vinnande i allt högre grad,

vågar Utskottet sålunda uttala den åsigt, att numera torde utan fara för detta högre ändamål något mera afseende böra fästas vid så väl det betydande statsekonomiska intresse, som är förbundet med denna närings kraftigare utveckling, som vid industriidkarens billiga begäran att i sin handterings utöfvande icke underkastas andra band eller betungas med större svårigheter än den å näringsens produkt lagda afgift till Staten och kontrollen öfver dess erläggande nödvändigt fordra.

Bland de till brännerihandteringens tryckta ställning bidragande orsaker torde stadgandet om skattens erläggande *förskottsvis* för half tillverkningstermin i sender vara en af de förnämsta. Såsom af det, för utarbetande af förslag till ny författning angående villkoren för bränvins tillverkande, vid 1853—1854 årens riksdag tillsatta Utskotts Betänkande kan inhemtas, voro anledningarne till detta stadgande dels omsorgen att betrygga statens rätt till fullständigt åtnjutande af denna afgift, dels äfven önskan att återhålla dem, hvilka kunde lättsinnigt vilja försöka en handtering, hvar till de egde hvarken kapital eller erfarenhet. Följden här af har naturligen blifvit, att afgiften kommit att utgöra en beskattning direkt på tillverkningen, i stället för, såsom dock skäligt vore, på förbrukningen af bränvin, och om äfven i allmänhet tillverkaren kunnat genom förhöjdt pris på sin vara återtaga detta af honom erlagda skattebelopp, och således förbrukningen fått i sista hand detsamma vidkännas, har dock äfven tillverkningen genom detta beskattningssätt drabbats af ganska betydande olägenheter. Då likväl statens rätt otvifvelaktigt kan fullt betryggas äfven utan en dylik förskottsbetalning, och då något statens förmynderskap lika litet för denna klass af näringsidkare, som för hvarje annan, synes böra vidare ifrågakomma, har Utskottet ansett dessa olägenheter böra undanröjas genom antagande af lämpligare, näringen mindre förlamande stadganden angående denna beskattnings utgörande.

Det är till en del af sådan anledning, som Utskottet velat underställa Riksdagens pröfning förslag till författning, i syfte att från tillverkningen till förbrukningen öfverflytta bränvinsbeskattningen, hvilken följaktligen skulle erläggas först i det ögonblick tillverkaren vill fritt disponera sin vara, och denna utgår i handeln för inhemsk konsumtion. Utskottet har i sådant hänseende funnit sig böra föreslå, att tillverkare af bränvin, derest han icke vill förskottsvis inbetala större eller mindre del af afgiften och derigenom förvärfva rätt att i mån af tillverkningens fortgång disponera ett motsvarande belopp af tillverkningen, må kunna inlägga den del af sin tillverkning, för hvilken skatt icke blifvit erlagd, i särskildt, enligt lemnade föreskrifter inrättadt förvarings- eller nederlagsrum, att derstädes under kontrollörs läs förvaras, på sätt och under vilkor som författningsförslaget närmare redovisar, samt att tillverkare, som efter slutad bränning vill fortfarande och utan afgifters erläggande behålla sin vara på sådant nederlag, må dertill

ega rätt intill det nya bränvinsårets början, eller den 1 Oktober, mot erläggande af en bestämd nederlagsafgift till staten samt med vilkor att nederlagsmagasinet under hela tiden förblifver under af Konungens Befallningshafvande tillförordnad tillsyningsmans uppsigt — att för längre tid medgifva denna nederlagsrätt vid talrika inom landet spridda brännerier har ansetts kunna medföra icke obetydlig svårighet, men då, enligt Utskottens åsigt, beskattningen skall utgöras först vid varans utlemnande till konsumtion inom landet, och antingen tillverkaren sjelf eller köparen torde vilja dels än vidare innehålla, dels äfven exportera densamma, i hvilket sednare fall någon beskattning icke bör ifrågakomma, har blifvit föreslaget, att bränvin må från bränneri eller nederlag vid bränneri kunna föras till ort med nederlagsrätt, att derstädes under vederbörande tullförvaltnings uppsigt och kontroll uppläggas. Föreskrifter angående å sådant nederlag upplagdt bränvins behandling i afseende å sättet för uttagning, afgiftens erläggande, tiden för nederlagsrätten o. s. v. hafva ansetts böra af Kongl. Maj:t meddelas i närmaste likhet med hvad för utländska varor å tullnederlag redan är stadgadt.

Fördelarne af ett dylikt beskattningens ordnande synas Utskottet oestriddliga. Tillverkaren eller köparen af bränvin kunna derigenom, utan hinder af på beskattningssättet beroende kostnader och olägenheter, behålla sin vara, till dess de finna densammas afyttrande med sin fördel förenligt, och sålunda äfven med mindre svårighet upprätthålla sin konkurrens på utlandets spritmarknader. En annan, icke mindre betydande fördel häraf torde äfven få anses ligga i bränvinstillverkningens jemnare reglerande efter tillgången på inhemska råämnen, enär öfverskottet af en rik, men mindre god skörd sålunda bör kunna lättare tillgodogöras genom förvandling till spritvara, som antingen exporterades eller upplades till framtida behof och derigenom dels ett kommande års möjligen knappare och dyrbarare skörd undgå att hårdt tagas i anspråk för tillfredsställelse af landets förbrukning af bränvin, dels äfven såväl råvaran som bränvinet otvifvelaktigt vida mindre komma att underkastas de starka prisvexlingar, som nu i hög grad störa ej mindre produktionen än omsättningen.

I anledning af dessa förändrade föreskrifter angående tiden och sättet för beskattningens utgörande har Utskottet äfven föreslagit upphäfvande af den tillåtna bränningstidens nu stadgade indelning i vissa terminer. De nuvarande stadgandena derom utgöra en qvarlefva från den första perioden af denna lagstiftning, då man, för att hämma det öfverklagade bränvinsöfverflödet, ansåg sig böra i möjligaste måtto hämma äfven sjelfva tillverkningen och följaktligen endast för en mycket kort tid af året lemnade tillåtelse att bränna. Småningom har man dock frångått denna åsigt, och numera icke allenast utsträckt tiden för bränvinsbränning till hela den period af året, då den med fördel kan bedrivas, utan äfven lemnat hvarje tillverkare full rätt

att begagna hela denna tid för sin handterings utöfvande, under det likväl terminsindelningen blifvit bibehållen i samband med åtskilliga föreskrifter om förskottsafgiftens betalande. Då emellertid detta handteringens ovilkorliga bindande vid vissa terminer hädanefter, och så vida Utskottets ofvan framställda förslag vinner bifall, icke blifver i något afseende behöfligt, men deremot förorsakar tillverkaren betydande olägenheter och stundom äfven kostnader, hafva stadgandena derom bort ur författningen utgå och tillverkaren lemnas frihet att efter erhållande af tillståndsbevis för bränvinsbränningens bedrivande utöfva sin handtering under den längre eller kortare tid af bränningsåret, han sjelf kan finna med sin fördel förenlig.

Det nu gällande förbudet mot bränvins tillverkning under sommarmånaderna eller från den 1 Maj till den 1 Oktober har deremot, enär i allt fall rörelsen under denna tid icke lärer kunna med fördel bedrivas, blifvit bibehållet, likasom äfven, ehuru med några modifikationer, föreskrifterna angående ett högsta och minsta tillverkningsbelopp på dygn. Den högsta tillverkningen på dygn har sålunda blifvit bibehållen vid 1,200 kannor, då deremot den minsta, för att tillmötesgå, så vidt lämpligt och möjligt funnits, från flera håll uttalade önsknings, blifvit nedsatt till 200 kannor. På det likväl genom denna nedsättning icke tillverkningen vid något bränneri måtte blifva alltför obetydlig i förhållande till de af statsverket bestridda kostnaderna för kontrollen, har Utskottet trott sig böra föreslå ett stadgande angående det minsta tillverkningsbelopp i sin helhet, för hvilket skatt får utgöras, och föreslagit detta belopp till 3,000 kannor, motsvarande en bränningstid af 15 på hvarandra följande dygn med den minsta tillåtna tillverkning.

I sammanhang med denna öfverflyttning till förbrukningen af den hitills för tillverkningen utgående afgift böra äfven, enligt Utskottets åsigt, de nu å minuterung och utskänkning lagda särskilda afgifter upphöra och sammanlösas med tillverkningsafgiften till en enda beskattning å all förbrukning af bränvin, att utgöras då bränvinet från bränneri eller nederlag uttages till förbrukning inom landet och icke vidare från statens sida underkastas någon kontroll. Skälen till en dylik åtgärd äro lätt insedda. Enligt sammandrag af erhållna uppgifter å det kannetal bränvin, hvarför försäljningsafgifter blifvit erlagda under försäljningsåren 1866—67, 1867—68 och 1868—69 har detsamma i medeltal för år utgjort inom städerna 4,042,912 och i landsorten 567,074 eller tillsammans 4,609,986 kannor. Bränvinstillverkningen i riket har i medeltal åren 1866—68 utgjort 12,615,653 kannor, samt åren 1867—69 11,533,517 kannor och kan således i medeltal antagas till 12 millioner. Lägges dertill införseln öfver utförseln, i medeltal åren 1866—68 1,142,778 kannor, erhåller man en summa af 13,142,778, som torde uttrycka den inhemska förbrukningen under dessa år, om man afser från den olofliga införseln, hvilken i allt fall icke uppgår till någon betydligare quan-

titet. Från detta sistnämnda kannetal måste dock dragas hvad som blifvit för beredning af ättika och andra tekniska ändamål användt, hvilket kan beräknas till 642,000 kannor, då det återstår såsom inom landet förtärtdt bränvin en kvantitet af 12,500,000 kannor. Af dessa uppgifter framgår således, att endast något mera än $\frac{1}{3}$ af det inom landet förtärda bränvinet erlagt förbrukningsskatt, och då derjemte uppmärksammas, att allt bränvin, som försäljes i kvantitet af 15 kannor eller deröfver, är fritt från försäljningsavgift, och att följaktligen det egentligen är de mindre bemedlade klasserna, hvilka köpa sitt behof af denna vara i smärre kvantiteter, som erlagt denna avgift, under det de förmögnare derifrån varit befriade, så måste detta förhållande, från synpunkten lika mycket af rättvisa och billighet som af bränvinsavgiftens förmåga att gifva inkomst, påkalla rättelse.

Lämpligast har denna rättelse ansetts kunna vinnas genom att, såsom antydt blifvit, sammanslå de tre nu utgående olika avgifterna till en gemensam skatt å bränvinsförbrukningen. I afseende å beloppet af denna allmänna förbrukningsavgift har Herr Forsbeck i sin ofvannämnda motion, under förutsättning af en dylik sammanslagning, yrkat, att detsamma borde bestämmas till 1 R:dr per kanna af normalstyrka, hvilken siffra äfven i det närmaste motsvarar den som erhålles genom förening af nuvarande tillverkningsavgift, 70 öre, med medeltalet af försäljningsavgifterna, eller $32\frac{1}{2}$ öre. Men då det ännu måste anses ovisst, huruvida förslaget om försäljningsavgifternas indragande kan komma att af Kamrarne bifallas, och följaktligen, äfven om den derpå beroende ersättningen till kommuner, landsting och hushållningssällskap skall af statsverket utgöras, af hvilka frågors utgång likväl bestämmandet af skatten för inom landet tillverkad och förbrukad bränvin måste ytterst bero, har Utskottet ansett sig nu böra föreslå denna avgift till endast 80 öre per kanna.

De nu utgående försäljningsavgifterna inflyta likväl icke till staten, utan fördelas enligt lagligen fastställda grunder emellan kommunerna, landstingen och hushållningssällskapen. Hvad beträffar stadskommunerna, var deras rätt att hvar för sig draga särskild inkomst af bränvinsutskänknungen redan gammal och häfdvunnen, då 1855 års lagstiftning, i afsigt att såvidt möjligt minska förbrukningen af bränvin och förmå kommunerna noggrannt öfvervaka försäljningen deraf, ålade såväl minutförsäljningen som utskänknungen af denna vara bestämda särskilda avgifter och formligen tillerkände kommunerna rätt att uppbära och fritt disponera hela den deraf flytande inkomst, med undantag endast att åt hushållningssällskapen till upprätthållande af deras allmännyttiga verksamhet lemnades en femtedel deraf. Sedermera har denna lagstiftning hufvudsakligen förblifvit orubbad, med iakttagande dock deraf att vid 1862-63 årens riksdag en annan femtedel tilldelades landstingen, och för det närvarande fördelas dessa avgifter enligt förordningen

angående försäljning af bränvin sålunda, att landstingen och hushållnings-sällskapen erhålla hvardera en femtedel deraf, samt att af de afgifter, som i stad inflyta, de återstående tre femtedelarne tillfalla staden, men af dem, som från socknar å landet ingå, de tre femtedelarne aflemnas i landtränteriet, hvarifrån det för hela länet sammanlagda beloppet genom Konungens Befallningshafvande fördelas på länets samtliga socknar i förhållande till hvarderas folkmängd. Då således dessa vederbörande kunna åberopa dels gammal häfd, dels lagligen bestämd rätt för åtnjutande af försäljningsafgifterna eller en dem motsvarande inkomst, har det synts Utskottet obestriddigt att, då nu en bättre och jemnare reglering af en af de förnämsta skattebördorna påkallar dessa försäljningsafgifters upphörande eller rättare indragande till staten, rättvisa ej mindre än billighet fordra, att samtliga de kommuner och korporationer, som hittills njutit frukten af dessa afgifter, nu erhålla icke allenast en ersättning därför, utan jemväl en ersättning, hvilken så noggrannt som möjligt motsvarar den inkomst, de genom afgifternas indragande bevisligen förlorat. Om för denna uppfattning behöfdes ytterligare skäl, kunde visserligen anföras, att denna inkomst blifvit af kommunerna i allmänhet använd till verkliga samhällsnyttiga ändamål, till förbättrad skolundervisning, fattigvård, sundhetsvård m. m., äfvensom att åtskilliga kommuner med Kongl. Maj:ts tillstånd upptagit lån på längre tids amortering, hufvudsakligen grundad på den berättigade beräkningen af ett fortfarande åtnjutande af denna inkomst.

Utskottet har vidare ansett, och i sitt förslag till förordning angående vilkoren för försäljning af bränvin m. m. hemställt, att mot åtnjutande af ersättning till belopp och efter de grunder, som af Kongl. Maj:t och Riksdagen gemensamt bestämmas, kommunerna borde vid stadgadt ansvar förbjudas af minutförsäljning med eller utskänkning af bränvin uppbära några särskilda inkomster, under det likväl dem lemnades full frihet att i afseende å utöfvandet af denna försäljning föreskrifva sådana inskränkningar och kontroller, som för sedlighetens och ordningens upprätthållande kunde anses nödvändiga.

Genom en sålunda bestämd godtgörelse bör hvarje grundad anledning till klagomål från kommunernas sida vara undanröjd, enär ersättningen under normala förhållanden ju kommer att utgå med samma belopp, som de förra försäljningsafgifterna dem inbringat, ehuru det visserligen är sannt, att de kommuner, som förstått genom särskilda anordningar förskaffa sig stundom ganska betydande inkomster af bränvinshandeln, nu komma att i sådant afseende göra någon förlust. För denna förlust torde dock hvarje kommun böra finna full ersättning deri, att dess lofliga sträfvan för bränvinsförbrukningens inskränkning hädanefter icke kan motverkas af någon önskan att genom ökad försäljning af denna vara förskaffa sig stegrade inkomster. Slut-

ligen

ligen böra äfven de ofta upprepade klagomålen, att åtskilliga stadskommuner genom monopoliserandet i sin hand af den mindre bränvinsförsäljningen alltför godtyckligt beskattat en del af sina medlemmar, härigenom vara undanröjda, under det likväl missbruket af rusdrycker bättre förekommes af kommunens egen, af hvarje annat intresse oförtryckta omsorg att genom försäljningens noggranna öfvervakande hvarje sådant missbruk stäfja eller förhindra.

I öfverensstämmelse med ofvan framställda åsigt åligger det Utskottet nu att afgifva förslag till de grunder, enligt hvilka, för såvidt Riksdagen beslutar att till Statsverket indraga de nu utgående särskilda försäljningsafgifterna, godtgörelse bör därför utgöras till kommuner, landsting och hushållningssällskap.

För att i sådant afseende främst bestämma den summa, hvarmed denna ersättning skall för framtiden utgå, har annan lämplig grund icke kunnat finnas, om man vill undvika godtyckets, än att fastställa densamma till lika belopp med den verkliga inkomst, som enligt officiela uppgifter samtliga de till ersättning berättigade hafva i medeltal under sednare år genom försäljningsafgifterna uppburit, för såvidt nemligen den allmänna bränvinsförbrukningen, af hvilken denna inkomst ytterst berott, förblifver oförminskad. Försäljningsafgifterna hafva under försäljningsåren 1866—1867, 1867—1868 och 1868—1869 utgjort i afrundadt medeltal 1,617,070 R:dr, under det tillverkningen af bränvin i medeltal under åren 1866—1869 stigit till 12 millioner kannor. Då nu den beskattningsbara förbrukningen under närmast följande år bör kunna beräknas till samma belopp eller rättare, i händelse Utskottets förslag om afdrag med tre procent vid tillverkningens uppmätning skulle komma att bifallas, till 11,640,000 kannor; och då detta kannetal med den föreslagna beskattningen af 80 öre för hvarje kanna skulle gifva statsverket en bruttoinkomst af 9,312,000 R:dr, så skulle följaktligen till en till försäljningsafgifternas nyssnämnda belopp bestämd ersättning af 1,617,070 R:dr erfordras ungefär sjuutton procent af denna bruttoinkomst.

Förbrukningen af bränvin är likväl beroende på mångfaldiga, på förhand oberäkneliga förhållanden, och bör äfven anses sannolikt i följd af växande upplysning och sedlighet komma att småningom och allt vidare aftaga. Under sådana omständigheter vore det icke med nödig omtänksamhet och statens fördel och rätt förenligt att bestämma ersättningssumman till ett visst

oföränderligt belopp utan afseende å bränvinsförbrukningens och den deraf beroende statsinkomstens aftagande, likasom icke heller staten kan anses, genom det för obestämd tid förlånade medgifvandet åt kommuner och korporationer att uppbära försäljningsafgift å bränvin, vara till en dylik bestämd ersättning förbunden. Då deremot staten väl bör anses ega full rätt att till det hittills uppburna beloppet begränsa ersättningen, har Utskottet ansett densamma böra bestämmas till högst 1,617,070 R:dr, att emellan samtliga länen fördelas sålunda, som den under punkten 2 upptagna och på officiella uppgifter grundade tabell angifver, samt derefter genom Konungens Befallningshafvande inom hvarje län vidare utdelas till kommunerna, hushållningssällskapen och landstingen med de belopp, som hvar och en af dem åtnjutit i medeltal under ofvanuppgifna försäljningsår, men att om deremot bruttoinkomsten skulle understiga den såsom normal antagna eller 9,312,000 kannor, ersättningen skall utgå med endast 17 procent af detta bruttobelopp och mellan de till ersättning berättigade fördelas pro rata parte enligt de i tabellen angifna förhållandena. Skulle åter bruttoinkomsten öfverstiga nyssnämnda normalsumma, bör icke någon deraf beroende förhöjning i den föreslagna högsta ersättningen ifrågakomma.

Derjemte och på det staten må sättas i tillfälle att, såsom önskvärdt synes, småningom aflösa denna ersättning, utan att för detta ändamål behöfva anlita tillgångar som från andra beskattningsskällor härflutit, har Utskottet föreslagit, att när de till ifrågavarande ersättning anslagna 17 procent af bränvinsskatten lemna något öfverskott, skall detta öfverlemnas till Riksgäldskontoret för att bilda en amorteringsfond, medelst hvilken den statsverket åliggande godtgörelsen för försäljningsafgifterna skall successivt eller på en gång aflösas, på det sätt som af Kongl. Maj:t och Riksdagen kan framdeles bestämmas.

Slutligen och under förutsättning af bifall till hvad här ofvan blifvit föreslaget i afseende å grunderna för ersättningens utgörande, har det äfven ansetts nödigt att bestämma icke mindre vid hvilka tider af året i allmänhet denna ersättning skall utgå, än äfven, emedan vid ingången af det nästa försäljningsåret, eller den 1 Oktober i stad och den 1 November å landet, föreskrifterna om försäljningsafgifternas indragande synts böra tillämpas, huru i detta hänseende skall förfaras för de sista månaderna af innevarande år.

I förstnämnda hänseende har det ansetts både såväl till enkelhet och reda som öfverensstämmelse med kommunernas fördel, att, liksom vid indragningen år 1857 af de särskilda tologsafgifterna och deras ersättande genom tullmedlen bestämdes, äfven godtgörelsen för ifrågavarande försäljningsafgift må utgå qvartalsvis för de trenne första kvartalen af hvarje år, men för det sista kvartalet först sedan räkenskapen hunnit så afslutas, att bestämmas kan det enligt stadgade grunder för hvarje län belöpande ersättningsbelopp.

Hvad dernäst angår utbetalandet af ersättningen för de trenne eller tvänne sista månaderna af innevarande år, torde densamma böra fastställas till de belopp, som länen hvar för sig i medeltal under de omnämnda försäljningsåren af försäljningsafgifterna för dessa månader uppburit och sålunda enligt den under punkten N:o 7 upptagna tabellen få vid innevarande års utgång utbetalas med tillsammans 387,490 R:dr.

I öfverensstämmelse med hvad sålunda blifvit anfördt tillstyrker Utskottet, att Riksdagen må i förevarande ämne fatta följande beslut:

1:o.

att de hittills för tillverkning och försäljning af bränvin stadgade särskilda afgifter sammanslås till en enda bränvinsskatt af 80 öre per kanna bränvin, som i landet tillverkas och förbrukas, samt att denna skatt till statsverket ingår;

2:o.

att de hittills till landsting, hushållningssällskap och kommuner utgående bränvinsförsäljningsafgifter ersättas af statsmedel med högst följande belopp, nemligen:

till Stockholms stad	377,450	R:dr
” Stockholms län	30,730	”
” Upsala län	38,780	”
” Södermanlands län	63,690	”
” Östergötlands län	81,380	”
” Jönköpings län	31,650	”
” Kronobergs län	9,210	”
” Calmar län	60,280	”
” Gotlands län	22,100	”
” Blekinge län	28,480	”
” Christianstads län	40,330	”
” Malmöhus län	164,880	”
” Hallands län	26,140	”
” Göteborgs län	229,880	”
” Elfsborgs län	46,450	”
” Skaraborgs län	61,420	”
” Wermlands län	49,750	”
” Örebro län	38,070	”

Transport 1,400,670 R:dr

	Transport	1,400,670	R:dr
till	Westmanlands län	78,460	,,
,,	Kopparbergs län	50,420	,,
,,	Gefleborgs län	47,160	,,
,,	Wester-Norrlands län	17,240	,,
,,	Jemtlands län	4,220	,,
,,	Westerbottens län	4,870	,,
,,	Norrbottnens län	14,030	,,
	<u>Summa</u>	<u>1,617,070</u>	<u>R:dr;</u>

3:o.

att denna ersättning skall utaf den inflytande bränvinskatten utgå, dock ej med mera än 17 procent af den debiterade bruttointkomsten för hela riket, efter afdrag allenast för hvad vid utförelse af bränvin i erlagd bränvinskatt under året blifvit restitueradt;

4:o.

att derest det sålunda anvisade beloppet, 17 procent af bränvinsskatten, icke skulle blifva tillräckligt för hela det ersättningsbelopp, som i andra punkten är högst medgifvet, alla i samma belopp inbegripna poster skola i mån af bristen nedsättas;

5:o.

att, derest åter öfverskott å nämnda 17 procent af bränvinsskatten skulle uppstå, detta öfverskott skall öfverlemnas till Riksgälds-kontoret för bildande af en amorteringsfond, hvarmed ersättningen för de förra försäljningsavgifterna må kunna på en gång eller successivt aflösas;

6:o.

att denna ersättning skall utgå kvartalsvis, på sätt och i den ordning Kongl. Maj:t vidare bestämmer; samt

7:o.

att för de månader af innevarande år, som efter nya försäljningsårens ingång återstå, ersättningen skall oberoende af bränvinsskattens blifvande belopp utgå med 387,490 R:dr och sålunda fördelas:

	Inom städerna.		Inom landsbygden.		Summa.		I rundt tal.	
	R.dr.	öre	R.dr.	öre	R.dr.	öre	R.dr.	öre
Stockholms stad	94,361	50	—	—	94,361	50	94,360	—
Stockholms län	5,346	75	1,557	50	6,904	25	6,900	—
Upsala	8,669	50	684	33	9,353	83	9,350	—
Södermanlands	13,649	50	1,515	—	15,164	50	15,160	—
Östergötlands	17,330	25	2,009	33	19,339	58	19,340	—
Jönköpings	6,588	25	882	33	7,470	58	7,470	—
Kronobergs	1,177	50	750	33	1,927	83	1,930	—
Calmar	12,920	75	1,432	83	14,353	58	14,350	—
Gotlands	4,936	25	391	83	5,328	08	5,330	—
Blekinge	5,061	25	1,372	67	6,433	92	6,430	—
Christianstads	5,621	—	2,973	67	8,594	67	8,590	—
Malmöhus	37,069	50	2,767	17	39,836	67	39,840	—
Hallands	5,098	—	958	67	6,056	67	6,060	—
Göteborgs	50,477	—	4,661	33	55,138	33	55,140	—
Elfsborgs	8,875	—	1,825	33	10,700	33	10,700	—
Skaraborgs	13,254	—	1,400	67	14,654	67	14,650	—
Wermlands	10,808	—	1,086	67	11,894	67	11,890	—
Örebro	7,931	75	1,057	83	8,989	58	8,990	—
Westmanlands	18,397	—	811	67	19,208	67	19,210	—
Kopparbergs	6,556	—	4,033	33	10,589	33	10,590	—
Gefleborgs	11,052	50	491	67	11,544	17	11,540	—
Wester-Norrlands	3,931	50	251	67	4,183	17	4,180	—
Jemtlands	978	25	50	33	1,028	58	1,030	—
Westerbottens	1,079	75	91	33	1,171	08	1,170	—
Norrbottens	2,855	25	435	—	3,290	25	3,290	—
Summa R:mt R:dr	354,026	—	33,492	49	387,518	49	387,490	—

Litt. A.

Angående villkoren för tillverkning af bränvin.

För vinnande af större enkelhet och reda har Utskottet ansett sig böra här främst och i ett sammanhang anmäla samtliga de i till Utskottet hänvisade motioner framställda yrkanden angående förevarande ämne, med anhållan att desamma, såvidt de icke blifvit föremål för vidare yttrande, få anses vara besvarade genom den här nedan följande motiverade redogörelse för det framställda förslaget till ny författning angående villkoren för bränvins tillverkning.

Sådana yrkanden hafva blifvit afgifna:

I afseende å tiden för tillverkningen:

af Herr *P. Benjaminsson* (motion N:o 91) i Andra Kammaren: "att bränvinsbränning endast må utöfvas tre månader om året, nemligen Mars, November och December, fördelade i sex terminer, eller från den 1 till den 15 Mars, från den 15 till den 31 Mars, från den 1 till den 15 November, från den 15 till den 30 November, från den 1 till den 15 December och från den 15 till den 31 December, allt kl. 12 på dagen," och "att ingen å samma egendom må utöfva bränvinsbränning mera än tre terminer om året;"

af Herr *Fr. A. Forsbeck* (motion N:o 236) i Andra Kammaren, att bränningstidens indelning i terminer måtte upphöra, så att bränvinstillverkaren endast har skyldighet att under hela den tid, bränningen pågår och kontrollör hos honom finnes, tillverka minst minimum i dygnet;

af Herr *J. Arrhenius* (motion N:o 13) i Första Kammaren, att spritafdrifningen vid betbrännerierna måtte tillåtas fortgå hela bränningstiden med undantag af sön- och helgedagar från kl. 8 förmiddagen till kl. 5 eftermiddagen.

I afseende på högsta och lägsta dagliga tillverkning:

af Herr *J. A. Åstrand* (motion N:o 249) i Andra Kammaren: att "en och hvar, som eger eller innehar i mantal satt eller särskildt skattlagd jord, eller är behörig att idka fabriksrörelse, må tillverka bränvin utan något härvid antaget maximum eller minimum per dag"; samt

af Herrar *Benjaminsson* och *Forsbeck* i deras förutnämnda motioner, äfvensom af Herr *Johan Jönsson* (motion N:o 162) i Andra Kammaren, att minsta dagliga tillverkningen af bränvin måtte bestämmas till 100 kannor af normalstyrka.

I afseende på tiden för anmälan till bränvinstillverkning:

af Herr *Forsbeck* i hans nämnda motion, "att anmälan till bränvinsbränning bör ske 8 dagar före bränningens början."

I afseende å afgiften för bränvinstillverkning:

I Kongl. Maj:ts nådiga Proposition (N:o 19), att densamma måtte höjas från 70 till 80 öre per kanna af normalstyrka;

af Herr *Benjaminsson* i hans förberörda motion, "att tillverkningsavgiften måtte nedsättas till 60 öre för hvarje tillverkad kanna bränvin af 50 procent styrka vid 15 graders värme å Celsii thermometer"; och

af Herr *Forsbeck* i hans likaledes förr nämnda motion: "att skatten å bränvin per kanna å 50 procent vid + 15° Cels. utgöres med En R:dr R:mt, motsvarande nuvarande bränvinsskatt, utminuterung och utskänkingsavgift", äfvensom att i följd häraf tullsatserna å utländsk importerad spirituosa höjes med 30 öre per kanna af nyssnämnda styrka, och att beslutet om tullsatsernas förändring skyndsammast träder i gällande kraft, så att en större import af spirituosa samt uppläggande på nederlag må förhindras.

I afseende å restitution vid export af bränvin:

af Herr *Forsbeck*: "att vid export af sprit, utom restitution af skatten, då sådan blifvit erlagd, en godtgörelse, motsvarande kostnaderna för distillering och förädling af råvaran beviljas"; samt

af Herr *C. G. Berg* (motion N:o 204) i Andra Kammaren, "att för hvarje kanna sprit eller bränvin om 50 procent styrka, som under behörig kontroll till utlandet exporteras, restitution utbetalas till exportören med tio öre utöfver gällande tillverkningskatt å bränvin."

I afseende å tiden för skattens erläggande:

af Herr *O. F. Brunberg* (motion N:o 244) i Andra Kammaren, "att bränvinet, derest tillverkaren ej i förskott skatten erlagt, efter kontrollörs uppmätning lägges i nederlag under myndighets vård och tillsyn, på sätt vid införsel af tullbara varor vid tullkamrarna nu förfares, och när tillverkaren sedan erlägger, i ränteri eller annor bestämd ort, belöpande skatt, ej höjd öfver hvad den nu är, honom må i mån af erlagd afgift tillåtas tillverkningen till fri disposition uttaga"; och

af Herr *Forsbeck*: att bränvinsskatten "erlägges, då bränvinet från upplagen i brännerimagasinen eller öfriga nederlag uttages för konsumtion inom landet, hvilken uttagning bör ske inom samma tid, som för utländsk nederlagsvara stadgas."

Härförutan och i följd af förut framställda förslag har Herr *Forsbeck* i samma motion hemställt: att exportör af bränvin måtte berättigas att från nederlag uttaga sitt behof af bränvin mot ställande af full säkerhet och skyldighet att vid hvarje års slut erlägga skatt för skilnaden emellan det uttagna och exporterade bränvinet, samt "att för allt å nederlag liggande bränvin 2 procent för första månaden, hvilken dag det än må uttagas, och $\frac{1}{2}$ procent för hvar och en af de öfriga månaderna under första året får beräknas såsom afdrag för afdunstning eller undermål."

I fråga om sättet för bränvinsskattens inbetalande har Herr *O. P. Rylander* (motion N:o 233) i Andra Kammaren föreslagit ett så lydande tillägg till § 19: "Tillverkare vare ock berättigad att från Kongl. postanstalt, som eger att befordre bref under öppen rekommendation, under sådan till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande direkte insända afgiften, åtföljd af uträkning öfver tillverkningsbeloppet": och i sammanhang dermed att i 22 § sista mom. måtte efter ordet: "afgift", tilläggas orden: "antingen från landskontoret eller från vederbörlig posttjensteman"; samt

I afseende å kontrollen vid bränvinstillverkning:

Af Herr *Johan Jönsson* (motion N:o 162) i Andra Kammaren: "att kontrollör såväl som vittnen utses å allmän kommunalstämma samt aflägger sanningsed inför närmaste domhafvande"; att deras aflöning regleras efter i motionen angifna grunder; samt att för minskande af kontrollkostnaderna bränvinstillverkare å brännerier med mindre än 300 kannors daglig tillverkning böra åläggas anskaffa sprithållare så stor, att uppmätning ej tarvas oftare än hvarje tredje dag och hvarje bränvinstillverkare förpligtas tillhandahålla behörig kontrollredskap.

I sammanhang med förut omförmäldt förslag om borttagande af maximum och minimum af daglig tillverkning har Herr *J. A. Åstrand* hemställt (motion N:o 249), att arfvode till kontrollör och vittne måtte af bränvinstillverkare erläggas på samma gång som skatten.

Då Utskottet nu öfvergår till en redogörelse paragrafvis för det framlagda författningsförslaget, har det att först anmäla:

Art. I.

Om rättighet till bränvinstillverkning och tiden för dess utöfning.

§§ 1 och 2.

Dessa §§ innehålla oförändradt samtliga de i §§ 1 och 5 af nu gällande författning intagna stadganden angående behörighet att tillverka bränvin; och har Utskottet i detta hänseende sålunda föreslagit endast den ändring, som för erhållande af en följdriktigare ordning emellan författningarnes föreskrifter varit påkallad, att uppflytta nuvarande § 5 till näst efter § 1,

8:o.

hvilken omflyttning torde godkännas.

§ 3.

I denna § har Utskottet under olika moment sammanfört samtliga de allmänna föreskrifter, som befunnits nödiga i afseende å såväl tiden för bränvinstillverknings utöfvande som högsta och lägsta tillverkningsbeloppet på dygn, samt derjemte intagit ett nytt stadgande angående minsta tillåtna tillverkning i sin helhet vid något bränneri.

Den i allmänhet tillåtna tiden för bränvinstillverknings bedrivande har Utskottet trots böra bibehållas vid de nu dertill bestämda sju månaderna, från 1 Oktober till 1 Maj, när denna handtering i allt fall icke lärer med fördel kunna under sommarmånaderna utöfvas, men deremot, i enlighet med hvad redan blifvit angående olägenheterna af tillverkningens bindande vid bestämda terminer anfördt, ansett alla stadganden derom kunna lämpligen ur den nya författningen utgå, och får alltså hemställa:

9:o.

att bränvinstillverkning må, på sätt § 3 mom. 1 bilagda förslag närmare utvisar, vara tillåten från 1 Oktober till 1 Maj nästföljande år.

Hvad åter beträffar tillverkningsbeloppet på dygn, har detsamma blifvit föreslaget till lägst 200 och högst 1,200 kannor af normalstyrka. Den nu gällande författningens § 4 bestämmer väl den minsta tillverkningen på dygn i medeltal under termin till 300 och den högsta till 1,000 kannor, men vid jämförelse med §§ 20 och 21, hvilka medgifva att tillverkningen under hvarje termin må med högst $\frac{1}{5}$ under- eller öfverstiga det för denna tid anmälda belopp, befinnes för det närvarande den tillåtna tillverkningen i sjelfva verket vara begränsad emellan 240 och 1,200 kannor. I detta sålunda bestämda minsta belopp har Utskottet ansett sig böra föreslå en nedsättning eller afrundning till 200 kannor, på det en från flera håll ofta upprepad önskan måtte tillgodoses i den mån, som lagstiftningens sedliga ändamål synes kunna medgifva.

Att deremot, såsom af åtskillige motionärer blifvit yrkadt, antingen nedsätta detta minsta tillverkningsbelopp till 100 kannor eller ock borttaga hvarje begränsning i detta fall, har Utskottet äfven nu, såsom vid flera föregående riksdagar, ansett kunna alltför mycket bidraga till små bränneriers återutspridande öfver landet och derigenom föranleda en vådlig återgång från en lagstiftning, som, ehvad än mot några dess enskilda delar kunnat anmärkas, visat i tillämpningen mycket välgörande verkningar. Då dertill kommer, att en dylik åtgärd otvifvelaktigt skulle betydligt försvåra och fördyra kontrollen öfver tillverkningen, för hvilken i allt fall kostnaderna ansetts böra af statsmedel bestridas, samt att de mindre jordbrukarnes ofta uttalade önskan, att utan hinder af nu stadgade minsta tillverkningsbelopp få bedriva bränvinsbränning, hädanefter, i händelse Utskottets förslag angående förändrade föreskrifter för skattens utgörande vinner framgång, bör anses i ej ringa mån tillgodosedd genom den ökade lättheten att för ändamålet bilda bolag, har Utskottet funnit sig sakna skäl att å dessa yrkanden fästa något afseende.

Hvad åter beträffar det äfven yrkade upphäfvandet af bestämmelsen om ett högsta tillverkningsbelopp på dygn, så kunde väl en sådan åtgärd af lätt insedda statsekonomiska skäl, likasom äfven ur synpunkten af lagstiftningens sträfvan att förvandla denna handtering till en verklig fabriksindustri, anses i någon mån önskvärd; men då nu icke funnits lämpligt att tillstyrka borttagandet af tillverkningens begränsning i afseende å lägsta beloppet, har Utskottet ansett densamma böra bibehållas äfven för det högsta och föreslagit detta, i likhet med hvad för närvarande är stadgadt, till 1,200 kannor.

Då det till följd af terminsindelningens borttagande och tillverkarnes frihet att af den för bränvinstillverkning tillåtna tid begagna så stor eller ringa del, han sjelf kan för godt finna, skulle kunna befaras, att tillverkningen vid något bränneri nedsjönke till en obetydlighet, hvarigenom statens inkomst deraf blefve alltför ringa i förhållande till kontrollkostnaderna, har

Utskottet i mom. 2 af § 3 äfven intagit det stadgande, att tillverkningen i sin helhet icke vid något bränneri får understiga 3,000 kannor, hvilket belopp motsvarar en bränningstid af 15 på hvarandra följande dygn med den minsta tillverkningen i medeltal af 200 kannor.

Utskottet får alltså hemställa

10:o.

att, på sätt i § 3 mom. 2 blifvit föreskrifvet, bränvinstillverkningen begränsas mellan 200—1,200 kannor på dygn, och att minsta tillverkningen vid något bränneri bestämes till 3,000 kannor.

I § 3 mom. 3 har Utskottet infört en definition å uttrycket tillverkningsdygn,

11:o.

hvilken definition torde godkännas.

Då, enligt hvad anfördt blifvit, den minsta tillverkningen vid något bränneri ansetts böra bestämmas till 3,000 kannor, men inträffa kan, att påbörjad tillverkning blifver utan något bränneriidkarens vållande afbruten, innan detta minsta belopp hunnit afverkas, i hvilket fall tillverkaren bör vara från allt ansvar fri, har Utskottet i mom. 4 föreslagit det stadgande, att om bränneri eller der begagnad redskap genom våld eller annan olyckshändelse väsendtligen skadas, eller ock Kongl. Maj:t pröfvar skäligt att bränvinsbränning under i allmänhet tillåten tid inställa, skall den här förut bestämda minsta tillverkning beräknas efter det antal tillverkningsdygn, som förflutit från och med det, då tillverkningen enligt gjort anmälan skolat begynna, till det, hvarunder bränvinsbränningen af någon utaf dessa anledningar blifvit afbruten; hemställande alltså

12:o.

att det i § 3 mom. 4 förekommande stadgande måtte bifallas.

Det i nu gällande författnings § 2 mom. 3 intagna förbud mot bränvinstillverkning eller mäskeberedning dertill under tiden från klockan 10 om aftonen näst före sön- eller helgedag till klockan 10 om aftonen å sådan

dag, har blifvit såsom allmän regel bibehållet och i förslaget infördt under mom. 5 af § 3. Men då, på sätt i Herr Arrhenii motion blifvit anfördt, det derigenom föranledda långa uppehåll i för betbränningen nödiga operationer tillskyndar denna handtering betydliga förluster, samt lätteligen kan komma att, i mån af de för bränvinstillverkning använda methoders utveckling, medföra sådana äfven för annan bränvinstillverkning, har Utskottet ansett att, der förhållandena sådant ovilkorligen påkalla, någon lindring i detta stadgande borde beviljas, så mycket heldre som undantag i de angående sabbathens helgd genom allmänna lagen gifna föreskrifter sedan är medgifvet för sådan näring, som ej uppskof tåla kan. Af denna anledning har Utskottet i ifrågavarande moment föreslagit ett tillägg, hvarigenom åt Kongl. Maj:t lemnas att, efter ansökan och der sådant för särskilda tillverkningsmethoders begagnande pröfvas oundgängligen nödvändigt, från detta allmänna förbud meddela undantag, och hemställer alltså:

13:o.

att detta i § 3 mom. 5 intagna stadgande måtte godkännas.

§ 4.

De i denna § förekommande allmänna bestämmelser angående beskaffenheten af för bränvinstillverkning nödig redskap äro med en mindre redaktionsförändring lika lydande med de i författningens § 3 nu meddelade.

§ 5.

De här gifna föreskrifter angående dels inom hvad tid och på hvad sätt anmälan till bränvinstillverkning skall göras, dels äfven huru tillståndsbevis dertill skall meddelas, motsvara i det väsendtligaste de i § 6 af nu gällande författning meddelade. Men då Utskottet föreslagit, att all indelning af tillverkningstiden i vissa terminer skall upphöra, och tillverkare af bränvin, efter erhållet tillstånd till brännerirörelsens bedrifvande, i allmänhet ega full frihet att, utan föregången anmälan derom, sjelf bestämma, icke mindre den tid under hvilken han vill sin handtering utöfva, än äfven det belopp han vill tillverka, så hafva naturligen såväl de i § 6 nu förekommande stadganden angående anmälan om bränvinstillverkning för viss tid och för viss kvantitet samt tillståndsbevisets uppgift om den erlagda afgiftens belopp, som äfven de i § 7 lemnade, om hvad iakttagas bör då tillverkare vill den anmälda tiden eller beloppet antingen öka eller minska, blifvit såsom icke vidare egande tillämpning ur författningsförslaget uteslutna; och hemställer Utskottet alltså:

14:o.

att § 5 må erhålla den lydelse, förslaget innehåller.

§§ 6, 7 och 8.

I dessa §§ hafva blifvit sammanförda erforderliga föreskrifter, dels angående skyldighet för tillverkare, hvilken, efter vederbörlig anmälan om bränvinstillverkning, antingen hos Konungens Befallningshafvande förklarar sig vilja derifrån afstå, eller icke inom bestämd tid efter anmälan densamma företager, eller slutligen utan föreskrifven anmälan tillverkningen afbryter, att ersätta belöpande kontrollkostnader, dels äfven huru förhållas skall, då tillverkare vill före den allmänna bränningstidens utgång med handteringen upphöra. Då samtliga dessa stadganden äro synnerligen enkla och icke synas erfordra någon särskild motivering, hemställer Utskottet:

15:o.

att de i §§ 6, 7 och 8 intagna stadganden må bifallas och §§ erhålla den lydelse förslaget utvisar.

§ 9.

Lika lydande med författningens § 8.

§ 10.

Nu gällande förordning förbjuder bränvinstillverkning i sammanhang med pressjästberedning under annan tid, än för bränvinstillverkning i allmänhet stadgad är. Då likväl detta förbud beröfvar pressjästfabrikerna hvarje möjlighet att under en icke obetydlig del af året tillgodogöra sig den vid beredningen af pressjäst erhållna alkohol, i följd hvaraf deras tillverkning blifver dyrare och urständssatt att uthålla täflan med utlandets, har Utskottet ansett detsamma böra upphävas och ersättas genom ett medgifvande för dylika fabriker, att, efter erhållet tillstånd af Kongl. Maj:t och med iakttagande af dervid stadgade vilkor, äfven under Maj till och med September månader utöfva sin handtering mot erläggande af någon särskild afgift. Denna afgift, som i § 13 blifvit föreslagen att, oberäknadt den för allt tillverkad bränvin stadgade beskattning, utgå med 30 öre per kanna bränvin af normalstyrka, har befunnits icke allenast böra uppväga tillåtelsen att äfven under sommarmånaderna tillverka bränvin, utan äfven vara fullt

tillräcklig att förekomma hvarje sådan handtering, der under sken af pressjästberedning hufvudändamålet vore framställande af bränvin; och hemställes,

16:o.

att de angående bränvinstillverkning i sammanhang med pressjästberedning i § 10 föreslagna stadganden må godkännas.

§ 11.

Motsvaras af § 10 i nu gällande förordning.

Art. II.

Om bränvinsbeskattning och uppläggande å nederlag.

Denna artikel motsvaras i det väsendtliga af nu gällande författnings tredje artikel; men har Utskottet, för vinnande af en bättre ordningsföljd i författnings stadganden, uppflyttat densamma till närmast efter de i artikeln I innefattade allmänna föreskrifterna angående rättighet till bränvinstillverkning och tiden för dess utöfning.

§ 12.

I denna § har intagits bestämmelsen angående den allmänna afgift, som skall af bränvinsförbrukningen utgöras; och har denna afgift på de grunder, som af Utskottet redan hafva i inledningen till Betänkandet anförts, blifvit föreslagen till 80 öre för hvarje kanna bränvin af normalstyrka, som inom landet tillverkas och förbrukas; hemställande Utskottet alltså:

17:o.

att för bränvin, som inom landet tillverkas och förbrukas, skall erläggas afgift med 80 öre per kanna af normalstyrka.

§ 13.

I enlighet med hvad under § 10 blifvit anfördt, har Utskottet för allt i samband med pressjästberedning under Maj till och med September månader tillverkad bränvin här föreslagit en tilläggsafgift af 30 öre per kanna.

Såsom påföljd för öfverträdelse af de i § 3 mom. 2 meddelade stadganden angående såväl högsta och lägsta tillverkningen på dygn, som minsta tillverkningen i sin helhet, har Utskottet velat fastställa särskilda afgifter, hvilka ansetts lämpligen böra föreslås att utgå med 30 öre per kanna, och följaktligen i denna § intagit föreskrifter, dels att för hvarje kanna, hvarmed tillverkningen öfverstigit det högsta medgifna beloppet för dygn eller 1,200 kannor, skall, jemte den i § 12 bestämda, såsom särskild tilläggsafgift betalas 30 öre, dels äfven att, der tillverkningen understigit antingen det lägsta beloppet för dygn af 200 kannor eller den minsta tillåtna tillverkningen i sin helhet af 3,000 kannor, skall för skilnaden emellan det minsta tillåtna tillverkningsbeloppet och hvad verkligen blifvit tillverkadt erläggas en afgift af 30 öre för hvarje kanna.

Slutligen har Utskottet af lätt insedda skäl föreslagit, att samtliga de i paragrafen bestämda särskilda afgifter skola vid stadgad påföljd sednast inom fjorton dagar efter tillverkningstidens slut till landtränteriet inbetalas. Och hemställer Utskottet:

18:o.

att de sålunda föreslagna särskilda afgifterna må godkännas, och § 13 erhålla den lydelse författningsförslaget innehåller.

§ 14.

Såsom af Utskottet i inledningen till Betänkandet redan blifvit omnämndt, hafva olägenheterna af det nuvarande beskattningssättet utgjort en betydande anledning till den allmänna önskan om en reformerad lagstiftning angående beskattning af bränvin. Genom stadgandet om bränvinsafgifternas erläggande förskottsvis, innan ens någon tillverkning ännu egt rum, har nemligen tillverkaren tillskyndats en mängd förluster och sjelfva industrien bereds åtskilliga inskränkningar och svårigheter, hvilka i hög grad hämmat dess rationela utveckling. I syfte att undanrödja dessa olägenheter och öfverflytta beskattningen till förbrukningen från tillverkningen, har Utskottet i denna § gifvit förslag till stadganden, genom hvilka det lemnas åt tillverkarne fria val att antingen inbetala i förskott större eller mindre del af den

bestämda bränvinsskatten och deremot få i mån af tillverkningens fortgång ur bränneriet uttaga och fritt förfoga öfver en motsvarande kvantitet bränvin, eller ock att upplägga det tillverkade bränvinet på nederlag under offentlig kontroll och endast i mån af från nederlaget skeende uttag af bränvin erlægga den därför belöpande afgift. Det belopp, för hvilket betalning förskottsvis får ske, har blifvit föreslaget till minst 1,500 kannor, naturligen emedan en alltför besvärlig och tidsödande bokföring vid landtränterierna skulle kunna föranledas af tillverkares oinskränkta rätt att sålunda inbetala äfven mindre summor.

Derjemte har Utskottet i mom. 3 föreslagit, att vid sådan olyckshändelse, som i § 3 omförmäles, må under stadgade vilkor återbäring beviljas af så stor del af den förskottsvis erlagda afgiften, som ej motsvaras af tillverkad och uttaget bränvin; Utskottet hemställer alltså:

19:o.

att de i § 14 af förslaget intagna stadganden angående erläggande och återbäring af bränvinsskatt må godkännas.

§ 15.

Då vid förslags afgifvande till sålunda förändrade bestämmelser angående sättet för afgiftens erläggande naturligen i främsta rummet måst iakttagas, att statens rätt och säkerhet för sina på bränvinsbeskattningen beroende inkomster tillbörligen betryggades, har Utskottet efter noggrann pröfning af hvad i sådant afseende bort uppmärksammas, i denna § mom. 1 formulerat de stadganden angående inrättningen och beskaffenheten, läget och öfvervakande af till bränneri hörande nederlagsmagasin, hvilka ansetts för ändamålet erforderliga.

Genom de i mom. 2 och 3 gifna föreskrifter att före uppläggandet å nederlag bränvinet skall vara uppmätt och profvad af kontrollören, som i sin journal antecknar så väl antalet kärl och deras innehåll till kannetal och styrka, som äfven den påförda skattens belopp, samt att tillverkare eller hans ombud skall i samma journal anteckna sitt erkännande i afseende å mätningen och profningen, har, enligt Utskottets åsigt, blifvit förebyggd, icke allenast hvarje tvistighet angående den kvantitet bränvin, som blifvit å nederlaget upplagd och för hvilken skatt skall erläggas, utan äfven hvarje underslef från tillverkarens sida, enär naturligen, såsom äfven i § 17 mom. 2 uttryckligen säges, bestämd afgift sedermera skall utgöras för det belopp bränvin, som enligt såväl kontrollörens som tillverkarens eget erkännande blifvit

blifvit å nederlaget upplagdt, antingen detta belopp vid uttagningen finnes der qvarliggande eller ej.

Då vid noggrannt iakttagande af hvad här blifvit föreslaget angående uppläggande af bränvin å nederlag vid bränneri och tillsyn deröfver under den tid, bränvinstillverkningen derstädes bedrifves och brännerikontrollör finnes å stället närvarande, full trygghet för statsverkets inkomster synes kunna vinnas, hemställer Utskottet:

20:o.

att de i § 15 föreslagna stadganden angående nederlag vid bränneri och uppläggande af obeskattadt bränvin derå må bifallas och paragrafen erhålla den lydelse, förslaget utvisar.

§ 16.

Då tillverkare efter slutad bränning kan finna för sig mera fördelaktigt att låta det tillverkade bränvinet under någon tid på nederlag qvarligga, än att mot erläggande af skatt få detsamma genast disponera, har i följdenskap med grundtanken i Utskottets förslag, att beskattningen skall utgöras först då bränvinet till förbrukning inom landet utlemnas, rättighet dertill bort honom tillerkännas. Denna § mom. 1 medgifver sålunda tillverkare att äfven efter tillverkningens slut få utan erläggande af beskattningen sitt bränvin å nederlag vid bränneri behålla, samt bestämmer så väl vilkoren som tiden för denna rätts åtnjutande. Såsom sådana vilkor hafva stadgats dels vederbörlig anmälan, dels att nederlagsmagasinet ställes under af Konungens befallningshafvande förordnad tillsyningsmans uppsigt, dels slutligen erläggande af en bestämd nederlagsafgift. På det kostnaderna för denna uppsigt, hvilka, ehuru direkte af Staten bestridda, likväl bort statsverket genom nederlagsafgifterna ersättas, icke måtte blifva alltför betungande, har Utskottet ansett att, der så finnes utan svårighet kunna ske, flera nederlagsmagasin borde ställas under öfvervakande af en gemensam tillsyningsman och följaktligen i § 34 föreslagit, att Konungens befallningshafvande skall tillförordna lämplig person, att inom visst distrikt utöfva tillsyn å nederlagen, äfvensom bestämma, hvilka nederlag, som under hvarje dylik tillsyningsman skall stå. Genom denna åtgärd har det blifvit möjligt att bestämma nederlagsafgiften särdeles låg eller till 10 R:dr för hvarje helt tusental kannor bränvin. Derjemte har ansetts nödigt fastställa en minsta nederlagsafgift, hvilken blifvit föreslagen till 30 R:dr och motsvarande nederlagsafgift för den lägsta tillåtna tillverkningen eller 3,000 kannor.

I afseende å den tid, under hvilken bränvin må å nederlag vid bränneri qvarligga, har densamma ansetts kunna utan olägenhet utsträckas till det nya bränningsårets ingång eller den 1 Oktober, då samtliga dessa nederlagsmagasin bort vara utrymda, på det att räkenskaperna vid landtränterierna må kunna avslutas.

Ehuru kostnaderna för uppsigten öfver nederlag vid bränneri i allmänhet ansetts böra af staten bestridas, har dock Utskottet funnit behöfligt ett stadgande, att om tillverkare vill för förrättning i nederlagsmagasin kalla tillsyningsman oftare än en gång i veckan, skall tillverkaren honom ersätta med en bestämd summa, såsom godtgörelse för skjuts, besvär m. m.; och har i mom. 2 denna ersättning blifvit föreslagen till 2 R:dr för hvarje sådan förrättning.

I mom. 3 slutligen hafva föreskrifter blifvit meddelade, dels angående uppsigt öfver nederlag, dels om bränneri, der bränvin å nederlag finnes upplagdt, under den allmänna bränningstiden åter bringas i gång och kontrollör således dit förordnas, dels äfven om, efter den förnyade tillverkningens upphörande, tillverkare vill låta bränvin å nederlaget qvarligga, äfvensom huru nederlagsavgift skall därför beräknas.

Efter hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet:

21:o.

att de i § 16 intagna stadganden angående nederlag vid bränneri efter tillverkningens upphörande må godkännas.

§ 17.

I likhet med hvad i fråga om varor å tullnederlag redan är stadgadt, samt i öfverensstämmelse med grundsatsen att staten eger rätt till afgift endast af det bränvin, som inom landet verkligen förbrukas, har här föreslagits, att om bränvin å nederlag går förloradt genom olyckshändelse, som icke i någon mån kan tillräknas tillverkaren, må Konungens befallningshafvande kunna medgifva befrielse från afgift för hvad sålunda blifvit förstördt; och hemställer Utskottet:

22:o.

att befrielse från afgift må vid de i § 17 mom. 1 angifna fall kunna medgifvas.

Med undantag endast för hvad genom ofvan angifna olyckshändelser gått förloradt, har Utskottet ansett, att skatt skall erläggas för allt det brän-

vin, som enligt kontrollörens journal och tillverkarens deri antecknade erkännande blifvit å nederlaget upplagdt, antingen detta belopp vid uttagningen finnes kvar eller ej, samt att staten bör härför ega panträtt icke endast i det å nederlaget liggande bränvinet, utan äfven, i händelse detta ej befinnes motsvara den påförda skattens belopp, i all bränneriredskap; och hemställer Utskottet:

23:o.

att de i dessa afseenden och till betryggande af statens rätt i § 17, mom. 2 föreslagna staganden må bifallas.

§ 18.

I afseende å sättet för uttagning af bränvin från brännerinederlag har Utskottet föreslagit, att sedan den i § 12 bestämda afgift blifvit i länets ränteri erlagd, och qvittot deröfver till kontrollören eller tillsyningsmannen aflemnadt, denne skall till tillverkarens fria förfogande utlemna det belopp, för hvilket afgift blifvit sålunda erlagd, samt dervid i sin journal anteckna dagen för uttagningen, kärlets nummer och ränteriqvittensets datum, samt dervid äfven bifoga tillverkarens qvitto å det uttagna beloppet; hvarjemte ansetts lämpligt att begränsa uttagningen till minst 1,000 kannor samt helt eller hela kärlet; och hemställes:

24:o.

att de i § 18 föreslagna föreskrifter angående uttagning af bränvin från nederlag vid bränneri må godkännas.

§ 19.

I föregående §§ hafva blifvit föreslagna de föreskrifter, som ansetts erforderliga för ordnande af rättigheten till nederlag vid bränneri såväl under tillverkningens fortgång som efter densammas upphörande. Då likväl de med det nuvarande beskattningssättet förenade olägenheter för näringen icke kunna anses fullständigt undanröjda genom den för högst ett år beviljade nederläsrätten vid brännerierna, samt äfven grundsatsen om skattens erläggande först vid varans utgående till förbrukning fordrat denna rätts utsträckande till längre tid, har Utskottet ansett nederlag för svenskt bränvin böra

medgifvas å hvarje ort, hvarest allmän nederlagsrätt för utländska tullpligtiga varor åtnjutes, under de vilkor som med afseende å denna sednare finnas i tullstadgan föreskrifna och på nederlag af inom landet tillverkad bränvin kunna ega tillämpning. — Uppbörden och redovisningen för å sådant nederlag upplagdt bränvin har ansetts böra anförtros åt vederbörande tullförvaltning, att ombesörjas i enlighet med de föreskrifter som af Kongl. Maj:t komma att meddelas. — Utskottet hemställer alltså:

25:o.

att, på sätt i § 19 är stadgad, nederlagsrätt för inom landet tillverkad bränvin må medgifvas å ort, der allmän nederlagsrätt för utländska varor åtnjutes, under de vilkor i allmänhet, som i tullstadgan finnas föreskrifna, och med iakttagande i afseende å uppbörd och redovisning af de föreskrifter, som af Kongl. Maj:t varda meddelade.

§ 20.

I afseende å sättet för öfverflyttning af bränvin från bränneri- till tullnederlag, har Utskottet sökt så ordna detsamma, att alla invecklade och svårt kontrollerade föreskrifter angående bevakning under sjelfva transporten blifva öfverflödiga. För detta ändamål har Utskottet ansett lämpligt föreslå, att egare af bränvin skall i länets ränteri inbetala afgift för det belopp, han vill sålunda öfverflytta, dock icke för mindre än 1,000 kannor, och derefter, mot öfverlemnande till kontrollör eller tillsyningsman af qvittenset derå, från brännerinederlaget utbekomma så stor quantitet, som mot den erlagda afgiften svarar, jemte vederbörlig förpassning å de utlemnade kärlen, hvar- efter det på egaren sjelf skall ankomma, att, om han så finner för godt, bränvinet till tullnederlag låta transportera. — Sedan han derpå till kontrollören eller tillsyningsmannen öfverlemnar bevis af tullnederlagets föreståndare, att det uttagna bränvinet blifvit derstädes upplagdt, skall han ånyo erhålla ett motsvarande belopp bränvin att dermed på enahanda sätt förfara och så vidare, till dess magasinet blifvit utrymdt.

Då genom ett dylikt förfarande å ena sidan kronans rätt fullständigt betryggas, emedan ju dervid intet bränvin från brännerinederlag uttages, förrän skatt dervid blifvit erlagd, eller genom bevis styrkes, att ett mot den uttagna quantiteten svarande belopp blifvit upplagdt å tullnederlag och således vid uttagning derifrån skall vederbörligen beskattas, samt å andra sidan egaren beredes tillfälle att öfverflytta hela sitt lager utan erläggande af högre afgift än som motsvarar det först uttagna beloppet, hvilket belopp

åter icke behöfver öfverstiga 1,000 kannor och således bör utan svårighet kunna i den allmänna förbrukningshandeln placeras, har Utskottet ansett detsamma erbjuda nog öfvervägande fördelar för att såsom allmän regel böra i förordningen intagas. — På det likväl ett dylikt ovilkorligt stadgande icke måtte anses förhindra att, der det synes lämpligt samt med större beqvämlighet för godsegaren och med full säkerhet för statsverket kunna ske, medgifva öfverflyttning af bränvin från bränneri- till tullnederlag äfven under andra vilkor och kontroller än de här ofvan sagda, har Utskottet i mom. 2 föreslagit, att sådan öfverflyttning må få ske enligt de särskilda föreskrifter, som af Kongl. Maj:t för ändamålet varda meddelade.

Utskottet hemställer alltså:

26:o.

att de i § 20 föreslagna stadganden angående öfverflyttning af bränvin från bränneri och från nederlag i brännerimagasin till tullnederlag, må af Riksdagen godkännas.

Art. III.

Om bränvins distillering och rening.

§§ 21—23.

De paragrafer, denna artikel omfattar, motsvara § 11—13, 15 och 16 i nu gällande förordning; och hafva i dessa sistnämnda blifvit vidtagna endast de förändringar:

att den i slutet af § 13 af förordningen (förslagets § 23) förekommande punkten: "Öfver sådan anmälan meddele Vår Befallningshafvande bevis, innehållande underrättelse om beloppet af den särskilda afgift, som enligt § 25 skall af distilleringsidkare förskottsvis erläggas", erhållit följande lydelse: "Öfver sådan anmälan meddele Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bevis och bestämme dervid tillika beloppet af den godtgörelse till tillsyningsmannen vid distilleringsverket, som af distilleringens idkare bör erläggas och hvilken denne åligger att före den anmälda tiden, innan distillering företages, i landtränteriet förskottsvis nedsätta"; hvarigenom stadgandet kommit i öfverensstämmelse med det i § 34 föreslagna, att Konungens befallningshafvande skall bestämna det arfvode, som bör tillsyningsman tillkomma för

hvarje under hans uppsigt stäldt destilleringsverk samt låta arfvodet utbetalas af de för sådant ändamål genom destilleringsverkets innehafvare uti landtränteriet insatta medel;

att förordningens § 14, som förbjuder destillering af bränvin från klockan 10 om aftonen näst före sön- eller helgedag till klockan 10 om aftonen å sådan dag, blifvit ur förslaget utesluten, af anledning att denna näring syntes böra underkastas endast allmänna lagens föreskrifter om sabbathens helgd;

samt att de i § 15 förekommande orden: "artilleriläroverket å Marieberg" blifvit i förslagets § 24 ändrade till: "Krigshögskolan å Marieberg", äfvensom att orden: "bergskolorna i Falun och Filipstad" utbyts emot: "bergskolan i Filipstad",

hvilka samtliga ändringar

27:o.

torde godkännas.

Art. IV.

Om tillsyn vid bränvinstillverkning och destillering.

§ 26.

Denna § motsvarar § 26 i författningen; och har Utskottet deri endast föreslagit sådana ändringar, att stadgandet det kontrollör skall antagas särskildt för hvarje termin må uteslutas, äfvensom att arfvodena för kontrollörer blifvit fastställda till en bestämd summa om dagen. Utskottet har nemligen ansett det i afseende å dessa arfvodens belopp nu gällande latitudsystem, enligt hvilket kontrollör skall för tillsyn å ett bränneri erhålla minst 3 och högst 5 R:dr, för 2 brännerier från 5 till 7 R:dr och för 3 brännerier från 7 till 9 R:dr, allt för hvarje dag, vara mindre lämpligt och böra ersättas genom bestämda arfvoden, hvilka blifvit, såsom medeltal af nu föreskrifna belopp, föreslagna att utgå med respektive 4, 6 och 8 R:dr för hvarje dag. — Derjemte har äfven föreskriften i mom. 2 af förordningens § 26, att Konungens befallningshafvande skall bestämma kontrollörs resekostnadsersättning, blifvit förändrad derhän, att kontrollör skall njuta ersättning för resekostnader, enligt gällande ordningsstadga för brännerierna, och hemställer Utskottet:

28:o.

att de i § 26 intagna stadganden angående arfvode och resekostnadsersättning för bränvinskontrollör må godkännas.

Då stadgandet i nu gällande förordnings § 27, "att kontrollör, som vid det under hans uppsigt ställda bränneri finner någon afvikelse från denna författning vara begången, skall sådant genast gifva tillkänna hos allmän åklagare, hvilken skall afvikelsen åtala", egentligen utgör en del af kontrollörens instruktion, så har Utskottet ansett detsamma böra i den nya författningen införas näst efter de föreskrifter, som angå kontrollpersonalen i öfrigt; med anledning hvaraf det återfinnes oförändradt under förslaget § 35,

29:o.

hvilken omflyttning torde godkännas.

§ 27.

är lika lydande med förordningens § 28.

§ 28.

De i denna § intagna stadganden återfinnas i nu gällande förordnings §§ 29 och 30 mom. 3. De i förordningens §§ 30, mom. 1 och 2, och 31 nu förekommande bestämmelser angående bränneris beskaffenhet och inrättning hafva deremot ansetts böra i ordningsstadgan intagas och följaktligen blifvit ur författningsförslaget uteslutna;

30:o.

hvilket torde godkännas.

§ 29.

Mom. 1 af denna § motsvarar första punkten af förordningens § 32, med förändring endast af den deri lemnade hänvisning.

Mom. 2 åter innehåller dels ett stadgande, att för uppmätningen behöflig handräckning och redskap skola af bränvinstillverkaren tillhandahållas, hvilket, ehuru med någon förändring af ordalagen, motsvarar det i andra punkten af förordningens § 32 nu meddelade, dels, ehuru äfven med en oväsentlig förändring af uttryckssättet, det i nu gällande § 33 mom. 6 intagna stadgandet, att bränvinstillverkare eger att vid uppmätningen af bränvin sjelf eller genom ombud vara tillstädes, utan att dock förrättningen må för hans uteblifvande inställas. Då denna omflyttning föranledts deraf, att de 5 första mom. af gällande § 33 samtliga angå det vid uppmätningen närvarande vittnet, och det i mom. 6 gifna stadgandet om tillverkares närvaro vid uppmätningen sålunda lämpligare bort finna plats i föregående §, hemställes,

31:o.

att denna omflyttning godkännes.

Då känt är, att bränvin, särdeles under den första tiden efter tillverkningen, undergår icke obetydlig förminskning, och då, enligt Utskottets åsigt och framlagda förslag, skatten icke skall utgöras för den tillverkade kvantiteten, men väl för den som inom landet förbrukas, samt följaktligen icke heller bör erläggas för den del af bränvinet, som i följd af dylik af-dunstning i verkligheten icke finnes till, så har Utskottet i mom. 3 af ofvanförda § föreslagit, att från det vid uppmätningen erhållna och till normalstyrka reducerade kannetal bränvin skall medgifvas ett afdrag af 3 procent, hvilket procentbelopp visserligen icke motsvarar det i Herr Forsbecks motion yrkade afdraget, men likväl synes böra tillfredsställa alla billiga fördringar, särdeles om dervid uppmärksammas, att för å tullnederlag liggande bränvin kommer, i enlighet med tullstadgans bestämmelser och i likhet med hvad för utländska spirituosa varor å dylikt nederlag redan är medgifvet, att beviljas ett afdrag för leakage af äfvenledes 3 procent. Utskottet hemställer alltså:

32:o.

att det i § 29 mom. 3 föreslagna afdrag af tre procent från det vid uppmätning i bränneri erhållna och till normalstyrka reducerade kannetal bränvin måtte beviljas.

§ 30.

§ 30.

Denna § motsvarar nu gällande § 33, med den förändring endast att stadgandet, det vittne skall utses särskildt för hvarje termin, blifvit uteslutet; hvarjemte Utskottet af samma skäl, som i afseende å kontrollörs arfvode blifvit anförda, föreslagit, att dagtraktamente för vittne må bestämmas till 1 R:dr 50 öre i stället för nu stadgade: "minst en och högst två R:dr"; och hemställer:

33:o.

att denna förändring i stadgandet om dagtraktamente för vittnet må godkännas.

§§ 31—34.

Motsvara nu gällande §§ 34—37, med endast någon eller några obetydligare redaktionsförändringar, för hvilka icke torde vara nödigt särskildt redogöra. Dock har vid § 34, motsvarande gällande § 37, blifvit såsom mom. 3 tillagdt ett stadgande, att Konungens befallningshafvande skall förordna nödigt antal personer att såsom tillsyningsmän distriktsvis utöfva tillsyn å de i § 15 omförmälda nederlagsmagasin vid brännerierna under den tid, då bränvinstillverkning derstädes icke eger rum, samt bestämma icke mindre de nederlagsmagasin, som skola stå under hvarje dylik tillsyningsmans kontroll än ock det arfvode, han därför eger uppbära. Då detta tillägg varit behöfligt för att komplettera bestämmelserna angående tillsynen öfver bränvinsnederlag, hemställes,

34:o.

att mom. 3 § 34 må erhålla den lydelse, förslaget utvisar.

§ 35.

Motsvarar gällande § 27, men har, såsom redan blifvit anmäldt, för vinnande af en bättre ordning bland författningens stadganden, ansetts här finna lämpligare plats.

Art V.

Om ansvar för öfverträdelse af författningens föreskrifter.

§§ 36—42.

Denna paragrafföljd motsvarar de nu gällande §§ 38—42, 44 och 45, med sådana förändringar endast af deri förekommande hänvisningar, som af den förändrade paragrafföljden i förslaget blifvit föranledda. Derjemte har nu gällande § 43, hvilken innehåller ausvarsstadganden för den som under en termin öfverskrider högsta tillåtna tillverkning, och sålunda dels hädanefter icke eger någon tillämpning, dels äfven strider mot hvad redan blifvit förslaget i afseende å påföljd för öfverskridande af högsta tillverkningsbelopp för dygn, blifvit ur förslaget utesluten; hvilket Utskottet bort anmäla med hemställan

35:o.

att denna uteslutning må godkännas.

§ 43.

Motsvarar gällande § 46 med endast följande ändringar:

dels att 1 mom. af sistnämnda §, som stadgar böter för utfövande af bränvinstillverkning, innan quitto öfver förskottsvis erlagd tillverkningsafgift blifvit för kontrollören företedt, blifvit uteslutet på grund af redan afgifvet förslag om förändrade föreskrifter för bränvinsafgiftens erläggande;

dels att mom. 2, hvilket, såsom ansvar för öfverträdelse af förbudet mot bränvinstillverkning eller mäskeberedning från klockan 10 om aftonen näst före sön- eller helgedag till klockan 10 om aftonen å sådan dag, stadgar erläggande af den tillverkningsafgift, som mot en dag svarar och böter till ett afgiften motsvarande belopp, blifvit ändradt derhän, att föreskriften om gäldande af tillverkningsafgift blifvit utesluten såsom öfverflödig, enär afgift för det sålunda tillverkade, liksom för allt annat bränvin ju i allt fall skall erläggas, samt att bötesbeloppet blifvit förslaget att utgå med från 20 till och med 200 R:dr. Denna latitud i afseende å böterna har Utskottet ansett vara billig, emedan det lätt kan inträffa, att förseelsen varit ofrivillig och af ringa betydelse, i hvilket fall det minsta bötesbeloppet, motsvarande högsta bötesansvar för sabbathsbrott, bort kunna ådömas; hvaremot, der så

icke varit förhållandet, förseelsen bort kunna straffas med högre böter, ända upp till 200 R:dr;

dels slutligen har ur mom. 3 hänvisningen till § 14 blifvit borttagen, emedan denna § blifvit ur förslaget såsom obehöflig utesluten. Utskottet hemställer alltså:

36:o.

att § 43, sådan den i förslaget finnes redigerad, må godkännas.

§§ 44—53.

Motsvara nu gällande §§ 47—56 med ändringar endast, der så nödigt varit, af paragrafnummern i förekommande hänvisningar. Derjemte har bort anmälas, att i gällande § 47 intagen bötesbestämmelse: ”för underlåtenhet att iakttaga föreskriften i § 68” äfvensom dylik bestämmelse i § 52 för vägran att till bränvinstillverkare utfärda sådant betyg, som i § 63 sägs, blifvit borttagna, emedan af skäl, som här nedan skola omförmälas, §§ 63 och 68 blifvit ur det framlagda författningsförslaget uteslutna.

Art. VI.

Föreskrifter i afseende å författningens verkställighet.

§§ 54—63.

Dessa §§ innefatta oförändrade de i gällande §§ 57—62 samt 64—67 nu intagna stadganden, med iakttagande endast af nödig ändring af paragrafnummern i förekommande hänvisningar.

Utskottet vill derjemte anmäla, att nu gällande § 63, som föreskrifver: ”Har vid undersökning någon felaktighet ej funnits, vare undersökningsförrättare pligtig att genast tillställa tillverkaren ett af tillstädesvarande vittnen bestyrkt intyg om tidens längd, under hvilken tillverkaren varit af undersökningen hindrad att bränvin tillverka. Detta betyg berättigar tillverkaren att hos Vår befallningshafvande återlyfta en och en half gång den afgift, som mot samma tid svarar”; blifvit utesluten. Det har nemligen under Utskottets öfverläggningar blifvit erinradt, hurusom det fall, denna § förutsätter, icke gerna kan komma att inträffa, emedan ju tillsägelse om inställande af tillverkningen i bränneri endast kan gifvas såsom följd af vid förut-

gången undersökning upptäckta felaktigheter; hvaremot sjelfva undersökningen, efter hvad erfarenheten visat, lätteligen låter sig verkställas under det bränneriet är i gång. På grund häraf hemställes:

37:o.

att § 63 ur författningen må utgå.

De i gällande § 68 förekommande stadganden, att "i bränneri skall under den tid, då bränvinstillverkning eller distillering der verkställas, städse vara i bevittnad afskrift anslaget vederbörandes bevis, att tillverkningsafgiften för samma tid blifvit erlagd"; och att "beviset bör derjemte i hufvudskrift vara att tillgå, när dess uppvisande påfordras af brännerikontrollör eller den, hvilken tillsyn vid bränneri såsom tjenstepligt eljest åligger, eller som är skyldig att förbrytelser mot denna författning åtala"; hafva, under förutsättning af bifall till Utskottets förslag angående bränvinsafgiftens utgörande blifvit uteslutna, såsom icke vidare tillämpliga; hvilket

38:o.

torde godkännas.

Litt. B.

Angående villkoren för försäljning af bränvin.

§ 1.

Inom Andra Kammaren har Herr *Liss Olof Larsson* (motion N:o 119) yrkat, att antingen "hvarje kommun tillerkännes rätt att å kommunalstämma besluta, huruvida spirituösa drycker må inom dess område försäljas; börande dock hädanefter som hittills, när sådan försäljning tillstyrkes, Konungens befallningshafvandes tillstånd dertill sökas; dock må den, som sjelf tillverkar bränvin eller andra spirituösa drycker, sådant försälja i parti om minst 50 kannor"; eller, i fall detta förslag icke skulle vinna bifall, "att minimibeloppet vid försäljning af spritdrycker i parti måtte höjas från nu stadgade 15 kannor till 50 kannor", samt Herr *J. E. Eriksson* (motion N:o 79) att förbud stadgas "mot partiförsäljning af bränvin och andra spirituösa drycker å landsbygden af annan person än den, som af Konungens befallningshafvande, efter kommunens i kommunalstämma medgifvande, härtill fått tillstånd; eller åtminstone dylikt förbud för den som idkar handel i öppen bod å landet".

Båda motionärernas förslag hafva föranledts af deras önskan att, äfven genom inskränkningar i den nu medgifna rättighet till partihandel med bränvin, ytterligare förminska förbrukningen af denna vara. Dervid bör dock anmärkas, att enligt gällande författning hvarje kommun har sig tillerkänd rätt att i viss mån sjelf bestämma antalet af de ställen, å hvilka minuthandel med eller utskänkning af bränvin inom kommunen må ega rum, och att, då detta redan i och för sig innebär en ganska väsendtlig inskränkning uti den inom näringarne i öfrigt rådande frihet, torde införande af enahanda stadgande i afseende å äfven partihandel med bränvin så mycket mindre böra ifrågasättas, som dess tillämpning skulle föranleda högst betydande svårighet för afsättningen af en produkt, hvars tillverkning man icke ansett sig kunna eller böra förbjuda, och som derjemte hvarje dylik åtgärd i syfte att alltför mycket försvåra den loffliga åtkomsten af en vara, som ännu utgör föremål för allmän förbrukning, otvifvelaktigt skulle föranleda en hemlig och oloflig försäljning, hvilken åter just genom denna sin egenskap måste befaras framkalla det missbruk af rusdrycker, som lagstiftningen bör söka förekomma.

I afseende särskildt å förslaget att till 50 kannor höja partihandelns minimibelopp, vill Utskottet erinra, att egentliga anledningen till det ofta framställda yrkandet om dylik förhöjning varit önskan att åstadkomma ett allmännare och jemnare utgående af minuteringsafgiften än nu kunde ega rum, då det gällande minimibeloppet för ifrågavarande slag af handel vore nog lågt att sätta hvarje mera bemedlad i stånd att undgå denna afgift, hvilken sålunda utgjordes endast af dem, som saknat tillgång att på en gång inköpa 15 kannor eller tillfälle att genom s. k. salning kringgå lagens stadganden, och att denna anledning hädanefter måste försvinna, såvidt nemligen framgång vinnes för Utskottets förslag om upphäfvande af de särskilda afgifterna å såväl tillverkning som försäljning af bränvin samt deras ersättande genom en allmän beskattning å bränvinsförbrukningen, utan afseende å den större eller mindre kvantitet, i hvilken varan på en gång försäljes.

Under denna förutsättning finnes sålunda, från synpunkten af en jemnare fördelning af beskattningen, icke något skäl att höja det minsta beloppet för partihandeln eller på annat sätt söka den inskränka, då deremot en lämplig nedsättning af detta belopp synes för den måttlige förbrukaren kunna underlätta möjligheten att erhålla denna vara utan någon oskäligen fördyring, men dock icke i någon mån kunna motverka framgången af sträfvandet att genom stränga band på minutereringen och utskänkningen hindra allt missbruk af rusdrycken. Då nemligen Utskottet föreslagit, att de till kommunerna nu ingående afgifterna för minutförsäljning eller utskänkning af bränvin skola upphöra, men deremot en hvar kommun skall lemnas oinskränkt rätt att i öfrigt ordna och bestämma öfver denna försäljning så, som den sjelf finner nödigt för ordningens upprätthållande inom sitt område, så torde kunna förutsättas såsom icke alltför osannolikt, att, åtminstone till en början, en eller annan kommun kunde komma att antingen alldeles förbjuda eller nog mycket inskränka all minutförsäljning och utskänkning af bränvin, hvarigenom, såsom erfarenheten lärt, föranledes dels oloflig försäljning, dels en öfver den måttliga och oskadliga förbrukningen tyngande, onödig fördyring af varan. Då båda dessa missförhållanden undvikas genom en lämplig nedsättning af nu stadgade minsta belopp för partihandeln, som dock icke vore nog betydlig att kunna befaras föranleda denna handels urartande till oloflig minutförsäljning eller utskänkning, så får Utskottet föreslå,

39:o.

att minsta beloppet vid partihandel med bränvin måtte nedsättas till 5 kannor och § 1 sålunda erhålla den lydelse bilagda förslaget utvisar.

§ 2.

Stadgandet i denna §, att vid minuthandel icke får säljas mindre än en half kanna har vid flera riksdagar varit föremål för anmärkningar och ändringsförslag i syfte att nedsätta detta minimibelopp. Bevillnings-Utskottet, som i allmänhet understödt dessa förslag, har till deras förmån hufvudsakligen andragit, att lagstiftningens bestämdt uttalade afsigt med den särskildt ordnade minuthandeln varit, att, såvidt möjligt, undandraga befolkningen utskänkningsstäl- lenas frestelser genom att äfven utom dessa ställen tillhandahålla en för till- fälligt förtäring i hemmet passande mindre kvantitet af en vara, hvilken, om också i sig sjelf icke oumbärlig, dock af vanor och bruk ännu gjordes till en allmän förbrukningsartikel, men att det nu stadgade minsta beloppet vore alltför högt och följaktligen dels motverkade minuthandelns angifna nyttiga uppgift, dels äfven alltför mycket blottställde densamma för frestelsen att sälja mindre belopp än författningen medgäfvade. Dessa skäl för en dylik ned- sättning hafva dock hittills icke förmått göra sig gällande emot farhågan, att minuteringsbodarna derigenom skulle urarta till utskänkningsställen, helst det i § 3 gifna förbud mot förtäring på minuteringsstället icke alltid, och minst å landsbygden, kunde tillbörligen öfvervakas.

Utskottet, som äfven nu ansett en nedsättning i minsta minuterings- beloppet vara i full öfverensstämmelse med lagstiftningens sedliga ändamål, har dock å andra sidan erkänt, att, såsom af en reservant vid 1869 års riksdag blifvit anfördt, ett ovilkorligt stadgande derom skulle i olika kom- muner kunna åstadkomma högst olika verkningar, och att, då en dylik be- stämmelse i väsendtlig mån berörde kommunernas eget intresse i afseende å ordning och sedlighet, åt dem borde lemnas rätt, att, der sådant funnes af omständigheterna påkalladt, hos Konungens befallningshafvande begära för- säljningsbeloppets nedsättning under det af lagen i allmänhet medgifna. Med upptagande af denna mening såsom sin egen har Utskottet sålunda funnit sig böra tillstyrka, att nuvarande stadgande bibehålles såsom allmän regel, men att hvarje kommun, som finner en nedsättning intill 20 tum af minsta minuteringsbeloppet för sig passande och lämplig, må genom sina myndig- heter derom göra framställning hos Konungens befallningshafvande, hvilken, efter pröfning af förhållandena, eger att derom stadga. Utskottet hemställer alltså,

40:o.

att § 2 måtte erhålla den förändrade lydelse, som för- slaget utvisar.

§ 3.

För att i någon mån motverka det missbruk vid partihandel med spritdrycker, som eger rum genom varans fördelning i små kärl, har Herr *A. F. Beckman* inom Första Kammaren (motion N:o 46) föreslagit, att § 3 måtte erhålla följande lydelse: "Vid handel, som i förestående §§ omförmäles, må hvad såldt blifvit icke *på något kärl* i mindre belopp än det minsta, som i hvardera fallet säljas må, utlemnas eller emellan flere köpare fördelas, ej heller får något af det sålda å försäljningsstället förtäras"; eller, i händelse detta förslag icke skulle vinna framgång, att till den i öfrigt oförändrade §:n måtte fogas följande tillägg: "Vid handel, som i § 1 omförmäles, må ej heller hvad såldt blifvit utlemnas på något kärl i mindre belopp än det minsta, som i detta fall säljas må".

Att genom särskilda lagstadganden söka förekomma det af motionären öfverklagade missbruket, eller den s. k. salningen, torde numera alltmänt erkännas vara särdeles vanskligt, sedan frågan derom vid flera föregående riksdagar varit föremål för pröfning, och framställda förslag i detta syfte blifvit förkastade, emedan de icke ansetts kunna med framgång tillämpas, och lagstiftningen icke bör i sig upptaga bestämmelser, som kunna befaras endast ofullständigt och med stor svårighet låta sig öfvervakas. Då derjemte, hvad angår partihandeln, det förnämsta motivet till den s. k. salningen, eller begäret att undandraga sig stadgad minuteringsafgift, måste, genom Utskottets förslag om förändrad sätt för bränvinsbeskattningens utgörande, anses vara för framtiden undanröjdt, och då i följd af förslaget åter om villkorlig nedsättning af minsta minuteringsbeloppet till 20 tum icke heller vid dylik försäljning hädanefter någon särdeles frestelse till kringgående af lagens föreskrifter i detta hänseende läser förekomma, så har Utskottet funnit sig böra hemställa,

41:o.

att Herr A. F. Beckmans motion icke må till någon åtgärd föranleda.

§ 4.

Motsvarar och är lika lydande med nuvarande § 4.

§ 5.

Paragraf 7, mom. 2 och 3, i gällande författning innehåller stadganden angående sättet och ordningen för meddelande af rätt att i stad försälja

sälja i minut eller utskänka bränvin, och § 14 dersammastädes föreskrifver huru i dessa afseenden skall inom landskommun förfaras.

Herr *F. A. Forsbeck* har i sin i Andra Kammaren väckta motion (N:o 236), hvilken lämpligast torde här omnämnas, ibland annat föreslagit, att, med upphörande af afgiften för minuthandel med och utskänkning af bränvin "denna handel och näring helst måtte blifva fria, eller, om man i detta hänseende ej anser sig våga taga steget fullt ut, att denna handel och rörelse må utöfvas efter hos kommunerna sökt och vunnet tillstånd samt under den kontroll allmän ordning och säkerhet kräfvat, utan annan afgift än bevillning som för all annan rörelse".

Med godkännande till en del af dessa yrkanden har Utskottet ansett, att då ett ändamålsenligt ordnande af bränvinsförsäljningen icke mindre i minut än genom utskänkning i betydlig mån berörde kommunens såväl ekonomiska som moraliska intressen, samt att hvarje kommun borde bäst kunna själf bedöma, huru, med afseende å dess särskilda förhållanden, detta ordnande skulle med största framgång kunna verkställas, så borde åt hvarje kommun medgifvas full och oinskränkt frihet att, inom i lagen stadgade gränser, bestämma sättet och omfånget för utöfvande af denna försäljning inom dess område, samt att följaktligen den Kongl. Maj:ts Befallningshafvande nu lemnade beslutanderätt i dessa hänseenden borde upphöra. Redan genom 1855 års lagstiftning inskränktes Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes rätt att förordna om utminuterings- och utskänkingsställens inrättande eller upphäfvande dertill, att, då omständigheterna funnos det påkalla, nedsätta det af kommunen beslutade antalet af dylika försäljningsställen eller dem alldeles förbjuda, men med föreskrift, att, mot kommunens genom dess myndigheter uttalade vilja, dem sådana ställen icke söka påtvinga eller det fastställda antalet förhöja. Anledningen till bibehållandet af denna begränsning af kommunernas frihet att inom sig ordna bränvinsförsäljningen torde utan fara för misstag kunna sökas i den dem medgifna rätt att af denna försäljning uppbära vissa afgifter, hvarigenom visserligen å ena sidan borde stegras deras omsorg att undertrycka all hemlig och obeskattad försäljning, men äfven å andra sidan kunde befaras en allt för stark benägenhet att, utan tillbörlig uppmärksamhet å följderna, underlätta och gynna förbrukningen af bränvin, i hvilket fall således Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, såsom öfvervakande det allmännas intresse, borde ega pligt och rätt att mellankomma.

Genom det af Utskottet framlagda förslag om försäljningsavgifternas upphörande och kommunernas godtgörelse genom statsverket måste dock anses hafva försvunnit äfven denna befarade oförenlighet mellan kommunens sedliga och finansiella intressen, och följaktligen borde äfven hvarje kommun kunna utan farhåga lemnas förtroendet att, oberoende af hvarje annan myndighet, ordna och bestämma angående denna försäljning, i full visshet att

den skulle med sträng uppmärksamhet följa densammas utöfvande i ändamål att förekomma eller stäffa hvarje störande missbruk.

Af dessa skäl har Utskottet äfven ansett, att i lagen borde inflyta endast några få hufvudsakliga bestämmelser angående kommunens sjelfständiga rätt att, såsom den sjelf för godt funne, anordna sättet och villkoren för idkande inom dess område af bränvinsförsäljning i minut och genom utskänkning; att besluta om antalet och ställena för en sådan försäljning; äfvensom att till densammas idkande utse och antaga lämpliga personer; allt detta likväl med iakttagande deraf, att förut bestående försäljningsrätt icke kränktes, och att, i fråga om personerna, afseende fästades vid de kvalifikationer, som dels i allmänhet uppställts för behörighet att idka näring, och dels särskildt blifvit bestämda för minuthandlare och utskänkning af bränvin. — Att på lämpliga ställen i författningsförslaget jemväl intagits nödiga föreskrifter om tiden och sättet för bränvinsförsäljningsrättigheters upphörande, anser sig Utskottet här endast böra anmärka, såväl som att de närmare motiven för ifrågavarande stadganden blifva å sina ställen framlagda.

I öfverensstämmelse med nu uttalade åsikter är ock förslagens § 5 uppställd; hvarjemte Utskottet, i följd af den förändring, som derigenom sker i bestående förhållanden, trott det vara angeläget att i ett sednare moment intaga föreskrift om sättet för fattande af beslut i dylika frågor, äfvensom, och till följd af dessa frågor vigt, ansett nödigt bibehålla den redan förut gifna föreskriften att å landet kommunalstämma för sådant ärendes behandling bör vara pålyst tvänne söndagar å rad.

Utskottet hemställer fördenskull,

42:o.

att hvad Utskottet sålunda föreslagit måtte godkännas, och § 5 erhålla den lydelse förslaget utvisar.

§ 6.

Vid den omarbetning af förordningen om bränvinsförsäljning, som Utskottet företagit, har Utskottet, för vinnande af reda och öfverskådlighet, ansett lämpligt, att under samma paragrafnummer, såvidt möjligt vore, sammanfördes det som angick samma ämne. Utskottet har sålunda i denna § intagit hvad i nu gällande förordnings §§ 5 och 6 finnes stadgadt angående behörigheten att idka minuthandel med eller utskänkning af bränvin, dervid likväl iakttagits, att § 6, hvars moment 1 innefattar den allmännaste bestämmelsen, blifvit uppflyttad i början af stadgandet;

43:o.

hvilken Utskottets åtgärd Riksdagen torde godkänna.

§ 7.

Denna § är bildad af moment 1 i gällande § 7, hvilken i öfrigt, enligt hvad under § 5 redan är anfördt, blifvit ur författningsförslaget utesluten, och bestämmer, att i de försäljningsrättigheter, hvilka i stad för närvarande tillkomma källarmästare, vinskänkar, idkare af schweitzeri-rörelse, traktörer och värdshusvärdar, hvilka å sin rörelse innehafva burskap, äfvensom de näringsidkare, hvilka rättighet till sådan rörelse, som i författningen under minuthandel med eller utskänkning af bränvin förstås, blifvit förlänad för bestämd tid, hvilken före ingången af nästa försäljningsår icke tilländalöper, har, genom hvad i författningen blifvit stadgadt, icke skett någon förändring;

44:o.

Och torde den sålunda uppställda § 7 af Riksdagen godkännas.

§§ 8 och 9.

Motsvara och äro lika lydande med nu gällande §§ 9 och 11.

Uti inom Andra Kammaren väckta motioner har föreslagits:

af Herr *O. B. Olsson* (motion N:o 10) "att 1 punkten i 10 § 2 momentet må erhålla följande lydelse: Uppstår i stad fråga om öfverlåtande å bolag af all den utskänkning af bränvin, hvilken eljest skall, enligt nästföregående moment, å auktion utbjudas, må magistraten, genom i god tid förut utfärdad offentlig kungörelse, inom viss utsatt tid infordra skriftliga anbud å sådan utskänkning";

af Herr *Peter Andersson* (motion N:o 223) "att det må förbjudas städer och kommuner att bilda bolag, som med andras uteslutande ensamma få öfvertaga all minuthandel med och utskänkning af bränvin, och att 2 momentet af 10 § i Kongl. Förordningen om spirituösa dryckers försäljning den 21 Maj 1869 må ur förordningen utgå, samt att lagen ändras derhän"; och "att minuthandels- och utskänkingsrättigheterna med bränvin i hvarje stad eller kommun må på offentlig auktion utbjudas och inropas af den mestbjudande, som eger de kvalifikationer, som på förhand föreskrifvits, samt att

hvarken bolag eller enskild person må ega rätt under något förhållande innehafva eller inropa mer än en rättighet"; samt

af Herr *O. F. Brunberg* (motion N:o 244) att vid städernas beskattande för bränvinsutskänkning och minuterung måtte följas samma method, som är stadgad för sådan rörelses beskattning å landet, nemligen att städernas afgift i detta afseende skall liksom landets bero af taxerings- och pröfningskomitéerna.

Med motionärerne är Utskottet ense deri, att den hvarje stad medgifna rättighet att till bolag öfverlåta all försäljning af bränvin så i minut som genom utskänkning under närvarande förhållanden af åtskilliga stadskommuner begagnats såsom medel att godtyckligt och allt för strängt beskatta såväl egna som äfven omgifvande landtkommuners medlemmar genom att till fördel för sina finanser monopolisera den mindre försäljningen af en ännu allmän förbrukningsvara. Då derjemte det torde kunna befaras, att, så länge denna rättighet kvarblifver orubbad, hvarje förbud för kommunen att af bränvinsförsäljningen bereda sig särskilda inkomster skulle befinnas illusoriskt, har äfven Utskottet ansett denna rättighet böra upphöra. Det är i sådant syfte som Utskottet redigerat §§ 5, 16 och 33 i författningsförslaget, af hvilka den förstnämnda lemnar kommunen, utan skilnad för stad och land, rätt att bestämma, å hvilka ställen och af hvilka personer denna försäljning skall utöfvas, men derjemte i § 16 uttryckligen förbjuder, att afgift därför må under hvad namn eller förevändning som helst till kommunen utgå, samt att idkare af sådan rörelse endast får underkastas beskattning såsom för inkomst af annan rörelse, och slutligen i § 33 föreslagit bestämda påföljder för kommun, som, i strid emot i § 16 gifna förbud, uppburit afgift af den som undfått rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, eller som för egen räkning sådan rörelse idkat. I händelse de sålunda föreslagna stadganden angående bränvinsförsäljning inom Kamrarne vinna bifall, har Utskottet ansett hvarje särskild föreskrift om eller förbud emot bildande af bolag ej mindre inom stads- än inom landtkommun icke vidare vara af behovet påkalladt; och hemställer följaktligen,

45:o.

att nu gällande § 10 må ur ny förordning utgå.

§ 10.

Motsvaras af momenterna 1 och 4 i nu gällande § 12; och stadgar mom. 1: "Gästgifveri å landet, för hvilket, vid den tid, då Vår nådiga förordning den 18 Januari 1855, angående vilkoren för försäljning af brän-

vin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker, blef till efterlefnad gällande, utskänkningsrättighet utöfvades och sedermera icke upphört, varde vid rättigheten fortfarande bibehållet, intildess densamma upphör genom uppsägning eller förverkas."

Häri har Herr *N. S. von Koch* inom Första Kammaren (motion N:o 41) föreslagit den ändring, att *gästgifvare* å landet, som vid den tid — — — gällande, utskänkningsrättighet *utöfvade* och sedermera *å samma gästgifveri densamma oafbrutet utöfvat*, varde — — — fortfarande *bibehållen*, intildess — — — etc." samt Herr *Liss Olof Larsson* inom Andra Kammaren (motion N:o 119): "att det vissa gästgifvare, enligt 12 § i nu gällande lag om spritdryckers försäljning, tillerkända privilegium måtte genast borttagas, eller åtminstone stadgas, att detsamma upphör med nuvarande innehafvares afgang, på det att alla kommuner må en gång inför lagen blifva likställiga."

Lika med motionärerne anser visserligen Utskottet den gästgifveri å landet under vissa vilkor medgifna rätt till utskänkning utgöra en ganska betydande inskränkning i kommunernas beslutanderätt i fråga om bränvinsförsäljningens ordnande, men likväl finner sig Utskottet lika litet nu, som vid flera föregående riksdagar, då förslag i enahanda syfte varit föremål för pröfning, kunna tillstyrka densammas upphäfvande, då denna åtgärd otvifvelaktigt skulle utgöra ett ingrepp i eganderätten, hvilken icke ens af de från detta privilegium härrörande olägenheter kunde försvaras. Hvad beträffar det nu äfven framställda förslaget att öfverflytta gästgifveriets rättighet till utskänkning från en viss egendom till den person, som denna rättighet för det närvarande innehafver och utöfvar, för att sedermera vid dennes afgang den indraga, synes väl detta i formen något lindrigare, men torde dock icke i grunden förmå ändra åtgärdens natur, och sålunda icke heller kunna anses med rättvisa och billighet öfverensstämmande, hvarföre Utskottet hemställer,

46:o.

att Herrar *N. S. von Kochs* och *Liss Olof Larssons* motioner icke måtte bifallas.

§§ 11, 12 och 13.

Motsvara gällande §§ 20, 21 och 22 med några mindre förändringar och iakttagande af förslagets paragrafföljd vid deri förekommande hänvisningar.

§ 14.

Utskottet har i första punkten af denna paragraf intagit den bestämmelse, att rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, som på grund af den nya förordningen meddelas, icke må gälla för längre tid än ett försäljningsår. Denna tidsbestämmelse har, med upphäfvande af den nu gällande eller "högst 3 år", blifvit antagen, dels på det kommunen efter icke allt för lång tid må blifva i tillfälle att ånyo pröfva, huruvida icke mindre den för försäljningen beslutade ordning än de för dess idkande antagna personer på ett tillfredsställande sätt fungerat, dels äfven på det dessa personer må i en dylik på bestämda tider återkommande pröfning, hvaraf deras rättigheter måste ytterst bero, finna en stark maning att noga handhafva den å alla spritförsäljningsställen nödiga ordning och anständighet. — Om kommunens såväl som vederbörande polismyndighets rätt att, der sådant för ordningens upprätthållande finnes nödigt, äfven under löpande försäljningsår indraga försäljningsrättighet, finnes stadgadt i förslagets, ur gällande författning hemtade, § 18 mom. 3.

I denna § 14 har Utskottet äfven intagit den i nu gällande § 16 förekommande bestämmelse, att försäljningsåret räknas för stad från den 1 Oktober och å landet från den 1 November; och hemställer Utskottet,

47:o.

att hvad sålunda blifvit angående tiden för försäljningsrättigheters meddelande föreslaget måtte godkännas och § 14 erhålla den lydelse förslaget utvisar.

§ 15.

Motsvaras af momenterna 1 och 3 i nu gällande § 23.

§ 16.

Då åt kommunen inrymts en vidsträckt rätt i fråga om ordnandet af minuthandeln med och utskänkningen af bränvin inom dess område, har Utskottet ock funnit angeläget vara att i möjligaste måtto söka förebygga missbruk af denna rätt och trott sådant lämpligast och lättast kunna ske genom bestämdt förbud för kommunen att af dylik rörelse uppbära afgift under hvad namn eller förevändning som helst, så mycket snarare som, enligt Utskottets förslag, ersättning bör kommunerna tilldelas för hvad de genom försäljningsavgifternas upphörande förlora i inkomst.

Utan att i någon mån vilja förneka, det bränvinsförsäljningen inom kommunerna i allmänhet, äfven under närvarande förhållanden, varit ordnad på ett med det allmänna bästa öfverensstämmande sätt, har Utskottet likväl ansett, att detta bör hädanefter i ännu högre grad blifva händelsen, enär, i följd af ett sådant förbud, som det nu ifrågavarande, kommunerna lemnas tillfälle att för denna försäljning vidtaga åtgärder, hvilka bestämmas endast af en genom hvarje annat intresse oförryckt omsorg om sedlighetens och ordningens upprätthållande, hvarjemte all anledning till den nu ofta förekommande klagan, att kommunerna, med allt för mycket tillgodoseende af sina finansiella intressen, öfver höfvan beskatta den mindre förbrukningen af bränvin, bör enligt Utskottets åsigt genom ett sådant förbud vara undanröjd. Om påföljd för öfverträdelse af detta förbud likasom ock för en kommun, som för egen räkning idkar sådan bränvinshandel, som här är i fråga, finnes stadgad i förslaget § 33.

I andra momentet af förevarande § har Utskottet, såsom en följd af hvad häröfvan blifvit angående försäljningsavgifternas indragning föreslaget, intagit det stadgande, att vederbörande landsting, hushållningssällskap och kommuner skola, för de inkomster, hvilka genom de förra försäljningsavgifternas borttagande upphört, af den inflytande bränvinsskatten undfå godtgörelse till belopp och efter de grunder, som af Kongl. Maj:t och Riksdagen gemensamt bestämmas.

Utskottet hemställer,

48:o.

att nu utgående avgifter för minuthandel med och utskänkning af bränvin måtte upphöra, och kommunerna förbjudas af denna försäljning uppbära några särskilda avgifter, samt att stadgande derom, att landsting, hushållningssällskap och kommuner ega för indragna försäljningsavgifter undfå ersättning, måtte i förordningen intagas på sätt i § 16 är föreslaget.

Under förutsättning af bifall till hvad här ofvan blifvit föreslaget, eller att indraga de å minutförsäljningen och utskänkningen af bränvin nu lagda avgifter, har Utskottet ur sitt förslag till ny förordning i ämnet uteslutit samtliga nu gällande stadganden, hvilka endast afsett att ordna och bestämma de på dessa avgifter beroende förhållanden; med anledning hvaraf sålunda blifvit uteslutna § 8, § 12 mom. 2 och 3; §§ 13, 15, 17, 18, 19; § 23 mom. 2; § 24; § 41 mom. 2; § 44 och § 53; hvarjemte utur de i öfrigt bibehållna paragrafer de stadganden, som endast afse ofvannämnda förhållanden, blifvit borttagna; hvilket Utskottet hemställer

49:o.

måtte af Riksdagen godkännas.

§ 17.

Motsvarar och är lika lydande med § 25 i nu gällande förordning.

§ 18.

Genom denna §, som i öfrigt bibehållits lika med § 26 i nu gällande förordning, har Utskottet, på sätt vid § 14 härofvän redan omförmälts, i öfverensstämmelse med den allmänna grundsatsen, att kommunen sjelf eger ordna minuthandeln med och utskänkningen af starka drycker inom sitt område, jemväl åt kommunalmyndigheten beredt tillfälle att, i händelse af missbruk och oordningar, äfven under löpande försäljningsår indraga försäljningsrättighet, eller innehafvaren derifrån skilja; och hemställes

50:o.

att, på sätt i § 18 är föreslaget, vederbörande kommunalmyndighet må erhålla rätt, att, när helst omständigheterna sådant kräfva, försäljningsrättighet indraga eller innehafvaren derifrån skilja.

§§ 19—27.

Motsvara och äro lika lydande med förordningens §§ 27—35.

§ 28.

Denna paragraf motsvarar nu gällande § 36, hvilken föreskrifver de vilkor och kontroller för transport af bränvin inom landet, som ansetts erforderliga.

Deri hafva dock föreslagits följande förändringar: 1:o) att i mom. 2 efter ordet "aflemnad" intagits: "*antingen sådan af bränvinskontrollör eller tillsyningsman utfärdad förpassning, som i § 20 af Kongl. Förordningen angående vilkoren för tillverkning af bränvin är föreskrifven, eller ock;*" och 2:o) att åt mom. 3 gifvits denna förändrade lydelse: "*Sistnämnda bevis bör åtfölja*
bränvin,

bränvin, då det föres på saltsjön från ort, hvarest sådan ständig tullbevakning, som i mom. 1 omförmäles, icke finnes anställd, äfvensom vid annan transport inom landet i större partier än femton kannor.

Den förstnämnda af dessa förändringar har, såsom lätt inses, föranledts af, i Utskottets förslag till förordning angående vilkoren för bränvinstillverkning införda, nya bestämmelser om bränvins uppläggande på nederlag. De föreslagna stadgandena i mom. 3 åter, hvarigenom förnämligast den nu till 60 kannor bestämda qvantitet, som utan förpassning eller tillverkares bevis får forslas inrikes orter emellan, blifvit nedsatt till 15 kannor, hafva ansetts böra försvåra transporten af olofligen infördt utländskt bränvin, och dermed äfven bidra att hämma smugglingen, utan att förete någon egentlig olägenhet, då ju sådant tillverkningsbevis, som nu för transport af 60 kannor är stadgadt, bör med lika lätthet kunna erhållas äfven för det till 15 kannor nedsatta beloppet. Utskottet hemställer alltså,

51:o.

att de i § 28 föreslagna stadganden angående transport af bränvin måtte af Riksdagen godkännas.

§§ 29—32.

Motsvara och äro lika lydande med gällande förordnings §§ 37—40; med iakttagande endast deraf att förekommande hänvisningar blifvit förändrade till öfverensstämmelse med förslagetts paragrafföljd.

§ 33.

I denna paragraf hafva införts stadganden angående påföljd för öfverträdelse af det för kommun meddelade förbud att å bränvinsförsäljningen lägga afgifter eller deraf uppbära någon särskild inkomst; och har Utskottet ansett sådan påföljd böra bestå i förlust i främsta rummet af den rätt, som blifvit af kommunen missbrukad, eller att sjelfständigt bestämma angående bränvinsförsäljningen inom sitt område, och derjemte af den ersättning för indragna försäljningsavgifter, som eljest kunnat henne tillkomma.

Då likväl kommunen sig förbrutit genom de personer, som utöfvat hennes beslutanderätt för tillfället, blefve det uppenbarligen en obillighet, om kommunen skulle för all framtid gå i mistning af rätten att ordna bränvinsförsäljningen inom sitt område eller henne tillkommande ersättningsbelopp, och har Utskottet följaktligen ansett förlusten af dessa rättigheter böra in-

skränkas till en viss tid och föreslagit denna till 5 år. Derjemte har föreskrifvits, att under berörda tid Kongl. Maj:ts Befallningshafvande skall inträda i kommunens rätt att bränvinsförsäljningen ordna.

I öfverensstämmelse med hvad sålunda anförts, hemställer Utskottet

52:o.

att de i § 33 föreslagna stadganden måtte godkännas.

§ 34.

I afseende å straffbestämmelserna för oloflig bränvinsförsäljning såväl i denna §, hvilken, med uteslutande af mom. 2, är lika med § 41 i gällande förordning, som i § 38 (nuvarande förordnings § 45) har i Första Kammaren Herr *Carl Hasselrot* (motion N:o 36), under åberopande af Bevillnings-Utskottets vid sistlidne riksdag afgifna Betänkande N:o 13, föreslagit: "att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att såväl 41 § i nu gällande Kongl. Förordning om vilkoren för försäljning af bränvin, som äfven öfriga förordningens §§, hvilka innefatta enahanda straffbestämmelser, måtte så förändras, att, der nu bötesbeloppen äro stadgade från och med 30 t. o. m. 60 R:dr, från 60 t. o. m. 120 R:dr samt från 120 t. o. m. 240 R:dr, de måtte utbytas mot bötesbestämmelser från och med 30 t. o. m. 100 R:dr, från 100 t. o. m. 200 R:dr samt från 200 t. o. m. 400 R:dr."

Då Utskottet vid sistförflutna riksdag till motionärens enahanda förslag tillstyrkte bifall, skedde sådant under förutsättning att försäljningsförordningen i öfrigt till sina grunder bibehölls oförändrad. Nu deremot, då i följd af de grundsatser, Utskottet i sitt förslag tillämpat, Utskottet trott sig kunna antaga, att frestelserna till sådana lagbrott, som motionären afsett och förslagets §§ 34 och 38 omförmåla, komma att till stor del undanrödjas, och sjelfva brotten följaktligen i samma mån förminsas, hvadan ock behof af skärpta straffbestämmelser för närvarande icke torde förefinnas, har Utskottet funnit det skäl vara bortfallet, som förut talat för bifall till motionen; och får alltså nu hemställa:

53:o.

att Herr Hasselrots ifrågavarande förslag icke måtte bifallas.

§§ 35—45.

Motsvara §§ 42, 43, 45—52 och 54 och äro med dessa lika lydande; dock att hänvisningarne blifvit till öfverensstämmelse med paragrafföljden i Utskottets förslag rättade.

§ 46.

Enligt denna paragraf (§ 55 i gällande förordning) åligger det Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att hålla allvarlig hand öfver förordningens efterlefnad. På det likväl sådan uppsigt måtte behörigen kunna utöfvas, har Utskottet ansett Kongl. Maj:ts Befallningshafvande böra ega tillgång till officiella uppgifter å alla de försäljningsställen, som under försäljningsåret inom en kommun förefinnas, samt följaktligen föreslagit, det vederbörande kommunalmyndigheter skola i god tid, en månad, före försäljningsårets början, eller ofördröjligen, derest förändringar under försäljningsårets lopp inträffa, till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ingifva dylika uppgifter; och hemställer Utskottet:

54:o.

att de i sådant afseende i § 46 intagna tvänne nya moment måtte godkännas.

§§ 47—50.

Motsvara och äro lika lydande med författningens §§ 56—59 med rättande af hänvisningen i § 57 till öfverensstämmelse med förslagets paragrafföljd.

I nådig Proposition (N:o 19) har Kongl. Maj:t föreslagit förhöjning af nu utgående tillverkningsavgift å bränvin med 10 öre, eller till 80 öre per kanna af normalstyrka, genom hvilken förhöjning statsinkomsten af denna avgift skulle, med en för år 1871 till 12,500,000 kanner beräknad tillverkning, uppgå till 10,000,000 R:dr och sålunda i det närmaste motsvara det af de båda sednaste Riksdagarne uppförda belopp, eller 9,800,000 R:dr.

Då likväl Utskottet under punkten N:o 17 redan föreslagit att den till Staten ingående avgift å inom landet tillverkad och förbrukad bränvin skall utgöras med 80 öre per kanna, samt derjemte vill, sedan afgjortt blifvit, huruvida försäljningsavgifterna komma att indragas och sålunda äfven ersättning därför till kommuner, landsting och hushållningssällskap att af statsverket

utbetalas, inkomma med förslag till fyllande af den genom denna ersättning uppkommande brist i statsverkets på bränvinsbeskattningen beroende inkomster, så hemställer Utskottet:

55:o.

att denna nådiga Proposition må genom detta förslag få anses vara besvarad.

Hvad slutligen beträffar de förändringar i lagstiftningen för restitution af erlagd afgift vid utförsel af bränvin till utrikes ort, som kunna föränledas af såväl väckta motioner i ämnet, som af Utskottets framställda förslag angående bränvinsbeskattningens utgörande, torde desamma böra af Stats- och Bevillnings-Utskottet gemensamt behandlas; och kommer, sedan Riksdagen i afseende å nämnda förslag fattat beslut, yttrande i ämnet att afgifvas.

Stockholm den 16 April 1870.

På Utskottets vägnar:

C. J. Oscar Alströmer.

Reservationer:

af Herr Friherre *Alströmer*: "Sedan de vid detta Betänkande fogade förslag till förordningar angående tillverkning och försäljning af bränvin blifvit i öfriga delar af Utskottet antagna och således redan var bestämdt icke allenast att nuvarande tillverkningsskatt och försäljningsavgifter skulle sammanslås till en gemensam skatt för hvarje kanna bränvin, som inom landet tillverkas och förbrukas, utan äfven att hushållningssällskap, lands-

ting och kommuner skulle för dem frångående inkomster, i följd af försäljningsafgifternas upphörande, af den inflytande nya bränvinsskatten erhålla godtgörelse, beräknad till i rundt tal 1,600,000 R:dr, beslöt Utskottet i afseende på beloppet af denna sammanslagna skatt, hvilken Afdelningen på goda grunder föreslagit till 1 R:dr, att densamma skulle bestämmas till allenast 80 öre, af hvilket beslut blef en nödvändig följd, att den andel af skatteinkomsten, som erfordrades för ersättningen till hushållningssällskap, landsting och kommuner, måste förhöjas från 14 till 17 procent af brutto-uppbörden. Emot detta beslut föranlät jag anmäla min reservation. Äfven om årliga förbrukningen af inom landet tillverkad bränvin beräknas till vida högre kannetal, än tillverkningen de sednare åren utgjort, är det uppenbart att en skatteförhöjning derå af 10 öre per kanna icke på långt när lemna tillgång till ofvannämnda ersättningsbelopp; och då härtill kommer att den föreslagna nya bränvinslagstiftningen föranleder både minskad och fördröjd skatteuppbörd, skulle den inkomst Staten af bränvinsbeskattningen hittills påräknat än ytterligare nedgå, på samma gång denna beskattnings främsta ändamål eller bränvinets fördyrande helt och hållet förfelades. Jag tillåter mig fördensskull vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte bestämma skattebeloppet för hvarje kanna bränvin af normalstyrka, som inom landet tillverkas och förbrukas, till en Riksdaler; samt
att, såsom följd häraf, det belopp af den inflytande bränvinsskatten, som årligen bör afsättas till ersättning åt hushållningssällskap, landsting och kommuner, måtte bestämmas till 14 procent."

Häruti instämna Herrar *A. G:son Bennich, J. Arrhenius, C. A. Rettig* och *A. H. Fock*.

af Herrar *B. von Geyer, B. Meijer* och *Chr. Sahlén*: "Ehuru vi hysa den åsigten att nu gällande föreskrifter angående vilkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade drycker i flera afseenden behöfva ändras, för att kunna motsvara hvad rättvisa och billighet fordra; och ehuru vi, under denna frågas behandling i Utskottet, i vissa fall ansett oss böra instämna i det förslag till försäljningslag, som Utskottet här ofvan framställt; hafva vi dock, rörande detta förslag, i flera hänseenden varit af olika tankar med Utskottets pluralitet och hafva derföre ej kunnat godkänna förslaget i sin helhet, lika litet som vi kunnat gilla Utskottets framställning i afseende på ersättningen till kommunerna; och då härtill kommer, att så genomgripande förändringar, som de ifrågavarande, torde, innan desamma till lag antagas, fordra ett mognare öfvervägande än som hittills deråt kunnat egnas, våga vi vördsamt hemställa,

att hvad af Utskottet, angående bränvinsförsäljning och ersättning åt kommuner, blifvit föreslaget, ej måtte vinna Riksdagens bifall.

I öfverensstämmelse härmed och då vi anse den af Utskottet föreslagna tillverkningslag vara i och för sig i allmänhet nyttig och lämplig, få vi föreslå, att orden "och förbrukas" i nämnda tillverkningslags 12:te § måtte utgå."

af Herr Grefve *H. A. Hamilton*: "Enär den uti 12 § föreslagna öränvinsskatten af 80 öre, enligt min åsigt, bör vara tillverkningsafgift, men ingalunda motsvarar en förening af tillverknings- och förbrukningsafgifterna, får jag vördsamt föreslå, att orden "*och förbrukas*" måtte ur sagda § utgå, hvarigenom momentet skulle få följande förändrade lydelse:

För bränvin, som inom landet tillverkas, skall erläggas afgift med 80 öre per kanna af normalstyrka."

Dessutom har Herr Grefve Hamilton anmält reservation emot försäljningslagen i dess nu föreslagna form.

af Herr *C. A. Rettig* vid § 1 i förslaget till försäljningslag: "Emot Utskottets beslut att, vid partihandel med bränvin, nedsätta minimibeloppet från 15 till 5 kannor, får jag anmäla min reservation.

En sådan åtgärd skulle utan tvifvel framkalla en hel hop försäljningslokaler på landsbygden, hvilka åter i sin ordning skulle, enligt mitt förmenande, i hög grad befordra superiet, alldenstund dessa försäljninglokaler, förr eller sednare, torde komma att urarta till krögerier.

På grund häraf yrkar jag

att, vid partihandel med bränvin, nu gällande minimibelopp, 15 kannor, måtte bibehållas."

af Herr *Hæggström*: 1:o. "Mot det af Utskottet under punkterna 1 och 17 (§ 12 i förslaget till förordning angående vilkoren för tillverkning af bränvin) föreslagna belopp, hvarmed beskattningen å bränvin skall utgå, eller 80 öre per kanna, föranlåtes jag anmäla min reservation.

Denna skattesiffra synes mig nemligen icke kunna hvarken rätt förklaras eller försvaras, då den icke i något fall motsvarar behovet. Vill man nemligen, såsom synes hafva varit den innersta meningen hos Utskottets majoritet, antaga att denna skattesiffra skall uttrycka den beskattning, som skall *tillverkningen* å bränvin åsättas, så måste den ovilkorligen, åtminstone från min synpunkt, betraktas såsom allt för hög. Med en till 12,000,000 kannor beräknad årlig tillverkning, hvilken beräkning utgör grunden för Utskottsmajoritetens bedömande af frågan, skulle bränvinsbeskattningen å 80

öre per kanna utgöra 9,600,000 R:dr R:mt eller, om man lika med Regeringen upptager den mera sannolika beräkningen af 12,500,000 kannor tillverkad bränvin, stiga till 10,000,000 R:dr R:mt. Denna beskattning, för så vidt den skall motsvara *endast* den å tillverkningen utgående afgift, kan på goda skäl antagas blifva högre än hvad af statsverkets behof nödvändigt betingas.

Ännu lärer det icke låta sig med full säkerhet bestämmas, om statsregleringen skall kunna avslutas utan någon förhöjd beskattning, men af de genom Riksdagens beslut angående ordinarie och extra ordinarie utgifterna vunna resultat torde med temlig säkerhet kunna antagas, att en möjligen uppkommande statsbrist endast kan belöpa sig till en jmförelsevis mindre betydlig summa. Då dertill kommer, att, enligt min åsigt, äfven denna brist måste antagas vara af mera tillfällig natur såsom beroende i främsta rummet i allmänhet på mindre gynsamma ekonomiska förhållanden, har jag ansett mig böra fasthålla den tanken, att hvarje sådan brist af tillfällig och öfvergående natur långt heldre och i enlighet till en del med Kongl. Maj:ts nådiga Proposition bör fyllas genom tilläggsafgift å den allmänna och direkta bevillningen än genom förhöjning å hvilken som helst af de indirekta beskattningstitlarne, vore det än den så nära till hands liggande och så gerna tillgripna beskattningen å bränvinet. Erfarenheten — en god läro- och tuktomästare — visar dessutom, huru svårt, om ej omöjligt det är att sänka någon af de indirekta beskattningstitlarne, då deremot en tilläggsafgift å den direkta bevillningen, så snart det öfvergående eller tillfälliga behovet derigenom blifvit fylldt, lätt aflyftas. Man erinre sig exempelvis de förhöjda skatterna vid 1867 års riksdag, hvaraf de indirekta förhöjningarne å kaffe, socker, tobak och bränvin ännu kvarstå, hvaremot tilläggsafgiften å den direkta bevillningen, vapenskatten, i och med det tillfälliga behovets fyllande upphörde.

I öfverensstämmelse med dessa åsikter anser jag, att, såvida den här ofvannämnda af Utskottet föreslagna beskattningen å bränvin skall uttrycka endast afgiften för tillverkningen, densamma måste ganska betydligt reduceras och att någon förhöjning i skatten utöfver den nu utgående icke kan vara af behovet påkallad i högre mån, än som betingas dels för att betäcka de genom de nya föreskrifterna angående uppbörd och kontroll af tillverkningsafgifter föranledda stegrade kostnader för statsverket, dels äfven af beräknadt afdrag för afdunstning med 3 % å den uppmätta tillverkningen. För dessa ändamål torde en förhöjning med 3 öre å nu utgående tillverkningsafgift, eller från 70 till 73 öre per kanna, vara fullt tillräcklig, enär, om man beräknar tillverkningen till 12,500,000 kannor, inkomsten skulle derigenom, sedan ofvannämnda afdrag för afdunstning afräknats, ändå lemna ett öfverskott af 101,250 R:dr R:mt.

Då jag sålunda ställer mig på Utskottsmajoritetens egen utgångspunkt, för såvidt denna kunnat utletas af det i slutet af dess Betänkande afgifna svar å Kongl. Maj:ts nådiga Proposition i ämnet — nemligen att den uti 17:de punkten föreslagna beskattningssiffra skall uttrycka afgiften å tillverkningen — så får jag vördsamt hemställa,

att den i 17:de punkten af Utskottet föreslagna beskattning af 80 öre nedsättes till 73 öre per kanna bränvin af normalstyrka.

2:o. Skulle deremot den föreslagna indragning af till kommuner, hushållningssällskap och landsting utgående särskilda försäljningsafgifter sättas i verkställighet och följaktligen ersättning därför under längre eller kortare tid till dessa vederbörande af statsverket utgöras, så förefaller det mig och sannolikt mången annan alldeles klart att också statsverket måste i sin mån erhålla godtgörelse för denna utgift genom motsvarande förhöjning i här ofvan af mig vördsamt föreslagna beskattningssiffra. Kommer denna ersättning att, enligt Utskottets förslag, utgå med 1,617,070 R:dr R:mt, så erfordras naturligtvis en förhöjning, motsvarande detta ersättningsbelopp. Beräkningen är ganska enkel. 12,500,000 kannors tillverkning lemnar, enligt Utskottets förslag om 3 % afdrag för afdunstning före uppmätningen, ett beskattningsbart förbrukningsbelopp af 12,125,000 kannor, hvilka med en skatt af 87 öre per kanna gifva en statsinkomst af 10,548,750 R:dr R:mt. Denna summa motsvarar fullt ut både statsverkets nuvarande inkomst af tillverknings-skatten å samma kannetal och det ifrågasatta ersättningsbeloppet, på grund hvaraf jag får vördsamt hemställa,

att, om de nu utgående försäljningsafgifterna komma att till statsverket indragas och ersättning till det af Utskottet föreslagna belopp till vederbörande utgå, beskattningen å inom landet tillverkad och förbrukad bränvin bestämmes till 87 öre per kanna af normalstyrka.

3:o. Utskottet har i 5:te punkten föreslagit att, derest å det af Utskottet beräknade procenttalet af bränvinsskatten, som skulle vederbörande kommuner m. m. i ersättning för de hittills utgående försäljningsafgifterna tilldelas, öfverskott komme att uppstå, af detta öfverskott skulle bildas en amorteringsfond, hvarmed ersättningen för de förra försäljningsafgifterna må kunna på en gång eller successivt aflösas.

I afseende å användandet af berörda öfverskott vågar jag dock hysa en mot Utskottet olika åsigt. Enligt mitt förmenande bör nemligen Riksdagen, som tilldelat nämnde vederbörande denna inkomst, också kunna sagde vederbörande densamma afhända, då ett dylikt steg för Statens ändamål pröfvas nödigt. Men om å ena sidan inga giltiga skäl kunna anföras mot

Riksdagens

Riksdagens *rätt* i detta fall, så fordrar å andra sidan billigheten att detta steg icke med ens uttages, emedan många kommuner och måhända ett och annat landsting utfört större företag, som medfört skuldsättning, hvilken de antagligen beräknat amortera genom sagda inkomst. Om således denna Riksdagens återopade *rätt* icke kan bestridas, och man på samma gång måste medgifva, att Staten är i minst lika stort, om ej större, behof af denna inkomst, som vederbörande kommuner m. m., samt det väl är en allmänt tillämplig grundsats att, vid lika behof, den enskildes intresse bör vika för det allmännas — en grundsats, som jag med nöje funnit just i detta samma fall af Utskottet tillämpad i nästföregående fjerde punkt, der, under förutsättning att det föreslagna procentbeloppet ej skulle blifva tillräckligt för ersättningens fulla utgående, alla i samma belopp inbegripna poster skola i mån af brister nedsättas, — så synes mig Utskottet hafva gått väl långt i frikostighet mot dessa enskilda på Statens bekostnad, då Utskottet i detta afseende föreslagit bildande af en amorteringsfond till fullständig aflösning af nämnda försäljningsafgifter. Jag anser nemligen, att dessa kommuner, hushållningssällskap och landsting — isynnerhet torde detta gälla stadskommunerna — böra vara mycket tacksamma för hvad de redan, till sitt enskilda gagn, fått på denna väg uppbära, och att nu, då fråga är om åstadkommande af en förbättrad bränvinslagstiftning, tiden vore inne att åt Staten återbörda en välbehöflig inkomst, som den måhända nog släpphändt lemnat ifrån sig, och om hvars rättvisa eller billiga fördelning, efter nu gällande bestämmelser, meningarne äro mycket delade. För min del tillåter jag mig tro, att all billighet i detta fall blefve tillgodosedd, om ifrån vederbörande kommuner m. m. denna inkomst genom en gradvis, under en längre följd af år skeende, nedsättning till statsverket indroges.

Den förökade inkomst Staten derigenom skulle erhålla, borde, efter mitt förmenande, lämpligast kunna användas till utvidgande af våra kommunikationer och dervid i främsta rummet till jernvägsbyggnader. På grund af det nu i korthet anförda, dristar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen, med afslag å Utskottets hemställan i denna punkt, ville besluta

dels att det af Utskottet föreslagna, kommuner, hushållningssällskap och landsting tillfallande ersättningsbelopp, R:dr 1,617,070 R:mt, måtte till dem utgå på så sätt, att första året hela summan oafkortad utbetalas och sedermera ersättningen under derpå följande femton år minskas, första året med en femtondedel, andra året med två femtondedelar, tredje året med tre femtondedelar o. s. v. af det ursprungliga beloppet, så att om sexton år all vidare ersättning kommer att upphöra;

dels att den genom ofvanstående indragning för statsverket uppkommande inkomst måtte särskildt bokföras och redovisas samt uteslutande användas antingen till statsbidrag för enskilda jernvägsanläggningar eller till amortering af befintliga jernvägslån.

4:o. Mot § 16 2 mom. i förslaget till förordning angående villkoren för försäljning af bränvin m. m. nödgas jag anmäla min reservation.

Då bränvinsskatten är af ren bevillningsnatur och densammas bestämmande och disponerande således *ensamt* tillkommer Riksdagen samt då den i denna punkt föreslagna ersättningen till kommuner, hushållningssällskap och landsting skall af denna skatt utgå, så har jag icke kunnat finna något rimligt skäl, hvarföre Riksdagen skulle i detta särskilda fall afhända svenska folket den det i grundlagen, enligt § 57 i Regeringsformen, tillförsäkrade dyrbara "urgamla rätten att sig beskatta", hvilken rätt, enligt samma grundlagsparagraf, "utöfvas af Riksdagen allena".

Jag får derföre vördsamt föreslå,

att, med gillande i öfrigt af Utskottets hemställan i förevarande mom., de deri förekommande orden — — — "Kongl. Maj:t och — — — gemensamt" — — — måtte utgå och momentet således erhålla följande lydelse:

Vederbörande landsting, hushållningssällskap och kommuner skola för de inkomster, hvilka genom de förra försäljningsafgifternas borttagande upphört, af den inflytande bränvinsskatten undfå godtgörelse till belopp och efter de grunder, som af Riksdagen bestämmas."

Uti första punkten af Herr Hæggströms reservation instämmer Herr *P. Andersson*.

af Herr *P. Andersson*: 1:o. "Då en ny lag stiftas bör man framför allt tillse att den utan olägenheter kan åtlydas, hvarigenom förändringar ej genast behöfva vidtagas; § 20 af Utskottets förslag till förordning angående villkoren för bränvins tillverkning föreskrifver att man ovilkorligen måste betala skatt för ett quantum bränvin i fall man vill förflytta större eller mindre del från brännerinederlagen till tullnederlag. Blevve detta lag, åtnjöte man icke full nederlagsrätt, ty man måste anlita förlagsgifvare om penningar för att kunna betala skatt för hvad som först uttages, och då utländsk nederlagsvara får förflyttas från ett ställe till ett annat, utan att man behöfver förtulla det ringaste, så bör svensk vara hafva samma rätt. Jag vill derföre föreslå ett tillägg i § 20, att godsegare, som på en gång från bränvinsmagasin uttager minst 5,000 kannor bränvin, må vara berättigad i ränteriet *deponera kontanta penningar* till så stort belopp som motsvarar

skatten för hvad som uttages, och så snart det sålunda uttagna bränvin blifvit å tullnederlag inlagt, och bevis derom tillställes den myndighet, som emottagit de deponerade medlen, skola dessa genast återlemnas till godsegaren.

Genom detta obetydliga tillägg vinnes en stor lättnad vid partihandel med bränvin, och då Staten hvarken har risk eller besvär vid den af mig föreslagna förändring, vill jag hoppas den af Riksdagen bifalles.

2:o. Uti 5 § i Utskottets förslag till förordning angående försäljning af bränvin föreslår Utskottet, att hvarje kommun må besluta huruvida minut-handel med och utskänkning af bränvin skall inom dess område utöfvas, äfvensom å hvilka ställen och af hvilka personer; hvad landtkommunerna beträffar, har jag med Utskottet varit ense, men deremot har jag, hvad stadskommuner angår, varit af olika mening, enär jag anser det hvarje handlande i stad, som har öppen salubod för diverse handel, bör jemväl berättigas försälja bränvin i minut, dels af skäl att hvarje sådan handlande sker lika rätt, dels ock skulle derigenom uppstå en större konkurrens och varans uppdrifvande till oskäligt högt pris icke så lätt kunna ske, som då några få af kommunen berättigas idka denna handel; äfvenledes föreställer jag mig, att krogsuperiet till stor del komme att försvinna. Hvad utskänkning angår, så må stadskommuner deröfver förfoga bäst de för godt finna, denna min mening har jag ansett mig böra meddela.

3:o. Uti 16 § af sistnämnda författningsförslag har Utskottet föreslagit att till landsting och hushållningssällskap samt kommuner skall årligen af inflytande bränvinsskatt utbetalas 1,617,070 R:dr, såsom ersättning för genom ny försäljningslag mistade inkomster för utminuterung och utskänkning af bränvin, och såsom skäl derföre åberopat dels gammal häfd, dels lagligen bestämd rätt. För min del kan jag hvarken gilla förslaget eller åberopade skäl, helst 24 § i nu gällande förordning angående försäljning af bränvin icke för all framtid berättigar till de afgifter, som för sådan handel inflyta, enär jag föreställer mig att Riksdagen är i sin goda rätt när den för godt finner sålunda förändra försäljningslagen, att berörde 24 § blifver utan betydelse. Erinrar man sig forna tider, hade bränvinstillverkare å landet jemväl rättighet försälja huru litet bränvin som helst, hvarefter genom förändrade lagstiftningar minsta quantum först blifvit bestämdt till $\frac{1}{4}$, derefter till 1 och slutligen 15 kannor, och då sådana förändringar i lagen gent emot gammal häfd och lagliga rättigheter kunnat ske, anser jag att förändring i nu gällande försäljningslag jemväl kan åvägbringas, utan att utfästa ersättning för mistade inkomster till dem som derigenom kunna något förlora. Att ålägga den arbetande befolkningen, som till större delen förbrukar det bränvin, som inom landet åtgår, en sådan skatt till Staten, för att af denne sedermera ojemförligt utdelas till kommuner och särskilda korporationer, kan väl icke anses med rättvisa eller billighet förenadt; skulle så ske

är troligen Sverige det enda land, som vidtagit en sådan åtgärd, hvilken säkerligen skall väcka ett synnerligt missnöje hos större delen af landets befolkning, som anser sig derförutan nog hårdt tryckt af skatter. I händelse af förslaget antagande skulle detsamma medföra en orättvisa jemväl de särskilda länen emellan, så till exempel fingo Jemtland 4,220 R:dr, Westerbottens län 4,870 R:dr, deremot erhöles Göteborgs län 229,880 R:dr och Malmöhus län 164,880 R:dr.

På grund af hvad jag sålunda anført föreslås,
det Riksdagen ville utan afseende lemna Utskottets förslag i dess 16 §."

af Herr *Ola Lasson*: "Den ersättning till kommuner, hushållningssällskap och landsting för dem nu tillkommande bränvinsförsäljningsavgifter, som Utskottet uti punkten 3 af förestående Betänkande föreslagit till 17 procent utaf årliga bruttoinkomsten af bränvinsskatten för hela riket, efter afdrag endast af hvad vid utförelse af bränvin i erlagd bränvinsskatt blifvit under året restitueradt, skall, enligt Betänkandet, utgå, till dess samma ersättning blifvit på en gång eller successivt aflöst. Ehuru väl kommunerna, hushållningssällskapen och landstingen kunna anses i viss mån till ersättning berättigade, så torde likväl vid bestämmande af tiden för ersättningens utgående böra i betraktande tagas, att den inkomst, som nämnda inrättningar utaf avgifter å försäljning af bränvin kunna erhålla, vexlar allt efter som dessa avgifter höjas eller sänkas; och att någon ersättning rimligtvis icke kunnat fordras, än mindre stadgas, i fall avgifterna icke såsom nu borttagits, utan i stället endast nedsatts till ett jemförelsevis högst obetydligt belopp. Vid sådant förhållande och då till grund för bestämmandet af omförmälda 17 procent tagits försäljningsavgifternas medeltal under åren 1866—1869, då dessa avgifter utgjort desamma, som nu gällande förordning stadgar, synes mig ifrågavarande ersättning icke böra på obestämd tid, utan endast under de närmast följande 10 åren utgå; och på det sätt att ersättningssumman minskas med en tiondedel för hvart och ett af de tio åren. Och torde det för ofvannämnda inrättningar vara mera betryggande att ersättningen inskränkes denna tid, då det eljest kan hända att en kommande Riksdag före samma tids utgång helt och hållet indrager ersättningen.

Vidare innehåller 16 § 2 mom. i förslaget till förändring angående vilkoren för försäljning af bränvin, att omförmälda ersättning skall af Kongl. Maj:t och Riksdagen gemensamt bestämmas. Emellertid och då denna fråga synes mig skola till beviljning hänföras, tillkommer det Riksdagen att ensam densamma afgöra.

På grund häraf hemställer jag,

att

att ifrågavarande ersättning måtte, med årlig minskning af en tiondedel, till föreslagna 17 procent utgå under en tid af endast 10 år och att Riksdagen ensam måtte om ersättningen besluta."

Uti förestående reservation instämmer Herr *Pehr Ericsson*.

af Herr *P. Rylander*: "Under den förutsättning att Riksdagen godkänner Utskottets förslag att uti en enda skatt sammanslå afgiften för så väl tillverkning som försäljning af bränvin, som inom landet tillverkas och förbrukas, har jag icke kunnat biträda Utskottets under punkten 1 framställda förslag att åsätta bränvinsförbrukningen en skatt af 80 öre per kanna af normalstyrka, hvarföre jag får föreslå:

att den uti 12 § föreslagna bränvinsskatt måtte höjas till En Riksdaler Riksmünt.

Då jag icke kunnat biträda den redaktion 2 mom. 16 § i förslaget till förordning angående bränvinsförsäljning genom pluralitetens beslut erhållit, får jag här framställa min enskilda åsigt och föreslå att detta lagrum måtte få följande förändrade lydelse:

Vederbörande landsting, hushållningssällskap och kommuner skola för de inkomster, hvilka genom de förra försäljningsavgifternas borttagande upphört, af den inflytande bränvinsskatten, intilldess annorledes beslutas, undfå godtgörelse till belopp och efter grunder, som af Riksdagen bestämmas.

Som följd af den uti min reservation till En Riksdaler per kanna yrkade förhöjning af den uti 12 § af förslaget omnämnda beskattning af inom landet tillverkadt och förbrukadt bränvin, får jag äfven föreslå den förändring uti Utskottets förslag till aflösning för landsting, hushållningssällskap och kommuner, att i den under punkten 1 gjorda hemställan måtte införas En Riksdaler i stället för 80 öre, samt uti 3:dje och 4:de punkterna nu införda 17 procent måtte som följd af den af mig föreslagna förhöjda beskattning nedsättas till lika med afdelningens förslag 14 procent."

Derjemte hafva reservationer blifvit anmälda af Herrar *A. Dickson*, *C. Petré*, *E. Meijer* och *Anders Persson*.

Herr *W. Croneborg* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i behandlingen af förevarande Betänkande.

Slutligen har Herr Friherre *C. S. von Otter* anmält, att han icke deltagit i Utskottets beslut.

Förslag

till Förordning angående villkoren för tillverkning af bränvin.

Art. I.

Om rättighet till bränvinstillverkning och tiden för dess utöfning.

§ 1.

Bränvin må tillverkas af en hvar, som är behörig att idka fabriksrörelse eller ock eger eller innehar i mantal satt eller särskildt skattlagd jord; Och må flere till bränvinstillverkning berättigade förena sig i bolag för bedrivande af sådan tillverkning.

Öfverståthållaren, underståthållaren, landshöfding, landssekreterare, landskamererare, kronofogde, länsman, lands- och stadsfiskal, polistjensteman, domare på landet, borgmästare eller annan magistratsperson i stad, ecklesiastik embets- eller tjensteman, kyrkobetjent, folkskolelärare, i tjenst varande läkare, bränneri-kontrollör eller tillsyningsman, så ock i allmänhet embets- eller tjensteman, som till följd af sin befattning kan komma att deltaga i beslut om bränvinstillverkning eller kontroll derå, må dock icke befatta sig med dylik tillverkning.

Å ecklesiastika, civila och militära boställen, så ock å annan Kronans jord, som ej med stadgad åborätt besittes, vare bränvinstillverkning förbjuden; dock varde den, som å den tid, Kongl. Maj:ts nådiga Förordning den 18 Januari 1855, angående villkoren för bränvins tillverkning kungjordes, på grund af kontrakt med Kronan, vederbörande myndighet, korporation eller boställsinnehafvare, såsom brukare eller arrendator sådan jord innehade, för sin person bibehållen vid tillåtelsen att tillverka bränvin, på sätt om jordinnehafvare stadgad är, likväl icke i något fall längre än samma kontrakt gäller.

§ 2.

Den, som vill tillverka bränvin, utan att genom jords innehafvande vara dertill behörig, göre derom ansökning, om han å landet bor, hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet och, om han i stad är boende, hos magistraten. Vid

ansökningen foges bevis, som hans behörighet styrker. Derest sökanden finnes vara till handteringens utöfning behörig, varde tillståndsbevis för honom utfärdadt.

§ 3.

Bränvinstillverkning skall, så framt ej högst viktiga omständigheter för-
anleda dess inställande, vara tillåten från klockan 12 på dagen första helgfria
dag i Oktober månad till första helgfria dag i Maj månad det derpå följande året
vid samma timme.

Bränvinstillverkningen må under ofvannämnda tidrymd utöfvas under huru lång
tid som helst; Och vare tillverkningen derunder begränsad emellan 200 och 1,200 kannor
i medeltal för hvarje tillverkningsdygn samt minsta tillverkningen vid något bränneri 3,000
kannor allt af normalstyrka, hvarmed i denna författning förstås sådant bränvin, som
innehåller 50 procent alkohol vid + 15° å Celsii thermometer.

Med tillverkningsdygn förstås tiden från klockan 12 på dagen den ena till samma
timma å nästföljande helgfria dag.

Om bränneri eller deri begagnad redskap genom vådeld eller annan olyckshändelse
väsentligen skadas eller ock Kongl. Maj:ts pröfvar skäligen att bränvinsbränning under i
allmänhet tillåten tid inställa, skall den här förut bestämda minsta tillverkning beräknas
efter det antal tillverkningsdygn som förflutit från och med det, då tillverkningen enligt
gjord anmälan skolat begynna till det, hvarunder bränvinsbränningen af någon utaf dessa
anledningar blifvit afbruten.

Bränvinstillverkning eller mäskeberedning dertill vare ej medgifven från
klockan 10 om aftonen näst före sön- eller helgedag till klockan 10 om aftonen å
sådan dag; dock att, om för särskilda tillverkningsmethoders begagnande undantag från
denna bestämmelse skulle befinnas ondygängligen nödigt, sådant undantag må kunna af
Kongl. Maj:ts på särskild ansökning medgifvas.

§ 4.

För bränvinstillverkning får begagnas redskap af hvilken storlek och beskaf-
fenhet som helst, med de inskränknningar allenast, som för kontrollens handhavande
äro eller varda föreskrifna.

§ 5.

Bränvinstillverkning skall minst 14 dagar före den, då tillverkningen är af-
sedd att begynna, hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande skriftligen anmälas, samt
dervid tillika uppgifvas så väl stället för tillverkningens bedrjvande, som ock den dag,
då den skall taga sin början. Vid anmälningskriften foges antingen tillståndsbevis,
som i § 2 omförräles eller ock bevis att tillverkaren eger eller innehar särskildt

skattlagd jord. Af bolag tillämnad tillverkning skall anmälas af någon bland bolagsmännen med uppgift på samtliga delegare i bolaget. Finner Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hinder för handteringens utöfvande icke möta, varde för tillverkaren tillståndsbevis utfärdadt.

Bränvinstillverkningen må ej begynna förr än ifrågavarande bevis blifvit för den vid bränneriet anställde kontrollören uppvisadt.

§ 6.

Den, som till bränvinstillverkning sig anmält, men innan tid för sådan tillverknings utöfvande inträdt hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande återkallar sin anmälan och det erhållna tillverkningsbeviset återställer, vare endast skyldig att ersätta de kostnader, som enligt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes pröfning för kontrollörs inkallande till tjänstgöring möjligen uppstå.

§ 7.

Vill bränvinstillverkare före den allmänna bränningstidens utgång med handteringen upphöra, bör han minst fem dagar förut derom göra skriftlig anmälan hos på stället tjänstgörande kontrollören, hvilken det då åligger att dels lemna tillverkaren bevis att sådan anmälan skett, dels ofördröjligen till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande äfvensom vederbörande kronobetjent meddela uppgift om tiden, då i anledning af sådan anmälan tillverkningen kommer att upphöra.

Uti bränneri, der tillverkningen sålunda blifvit anmäld att upphöra, må den ej efter den utsatta tiden ega rum utan förnyad anmälan, som i § 5 sägs.

§ 8.

Om anmäld bränvinstillverkning ej företages inom fem dagar efter den i anmälan uppgifna tid, åligger det bränvinstillverkaren att till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inbetala kontrollörsarfvodet för helu den tid, hvarunder anmäld bränvinstillverkning icke utöfvats.

Skulle bränvinstillverkning afbrytas utan sådan anmälan, som i § 7 omförmäles, eller utan att olyckshändelse, hvarom i § 3 säges, dertill varit vållande och ej inom fem dagar ånyo företages, åligger det bränvinstillverkaren att jemväl för den tid, hvarunder bränvinstillverkningen sålunda varit inställd, till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inbetala belöpande kontrollörsarfvodet.

§ 9.

Öfver anmälningar och uppgifter, som enligt §§ 5, 6 och 7 till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inkomna, låte han erforderliga förteckningar, för kontroll och

eftersyn, tillställas vederbörande kronobetjente samt öfverkontrollörer och tillsyningsmän.

Kronobetjent skall af förteckning, som honom tillställas, låta, inom åtta dagar från emottagandet, i sitt distrikt anslå afskrift i sockenstuga eller, der sådan ej finnes, å annat lämpligt ställe i socknen.

§ 10.

Bränvinstillverkning i sammanhang med pressjästberedning äfven under Maj till och med September månader må af Kongl. Maj:t kunna medgifvas under vilkor, som dels i §§ 12 och 13 äro stadgade, dels ock ytterligare af Kongl. Maj:t pröfvas erforderliga.

§ 11.

Vid ättiksberedning eller annan fabrikation får bränvinstillverkningsredskap icke begagnas af den, som ej till bränvinstillverkning berättigad är, eller under andra vilkor, än som för bränvinstillverkning äro gällande.

Art. II.

Om bränvins beskattning och uppläggande på nederlag.

§ 12.

För bränvin, som inom landet tillverkas och förbrukas, skall erläggas afgift med åttio öre per kanna af normalstyrka.

Vid utförsel af svenskt bränvin, för hvilket nämnda afgift blifvit erlagd, åtnjutes restitution af samma afgift, efter hvad i särskild författning är eller varder stadadt.

§ 13.

Oberäknadt den afgift, som i nästföregående § bestämmes, skola i nedannämnda fall följande särskilda afgifter erläggas, nemligen:

a) trettio öre för hvarje kanna bränvin af normalstyrka, som i sammanhang med pressjästberedning, enligt särskildt nådigt tillstånd tillverkas under Maj till och med September månader; och

b) trettio öre för hvarje kanna bränvin af normalstyrka, hvarmed tillverkningen vid något bränneri öfverstiger den högsta tillverkning, som enligt § 3 tillåten är.

Har åter tillverkningen vid något bränneri icke uppgått till det minsta belopp, som i sistnämnda § är bestämt eller 200 kannor i medeltal under hvarje tillverkningsdygn, som förflutit från och med det, då bränvinsbränningen enligt skedd anmälan skolat begynna, till och med det, hvarunder tillverkare enligt §§ 3 eller 7 egt att med handlingen upphöra, antingen afverkningen derunder oafbrutet fortgått eller ej; eller hur

bränvinsbränningen, utan att någon af de i § 3 uppgifna anledningarna varit dertill vållande, upphört, förr än minst 3,000 kannor bränvin af normalstyrka blifvit tillverkade, skall jemväl för skillnaden emellan det minsta tillåtna tillverkningsbeloppet och det tillverkade kannetalet erläggas en afgift af 30 öre per kannu.

De i denna § bestämda särskilda afgifter skola inom 14 dagar efter tillverknings-tidens slut och jemlikt uträkning, som kontrollören åligger att till bränvinstillverkaren genast aflemna, af denne till landtränteriet inbetalas; börande Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i annat fall låta samma afgifter ofördröjligen utmäta, hvaremellertid det vid bränneriet tillverkade och vid bränningstidens slut kvarvarande bränvinet skall utgöra underpant äfven för dessa afgifters behöriga erläggande.

§ 14.

Bränvinstillverkare vare obetaget att antingen förskottsvis till landtränteriet inbetala den i § 12 bestämda bränvinsskatt, dock icke för mindre än 1,500 kannor hvarje gång, och i mån af tillverkningens fortgång fritt disponera öfver en mot den erlagda skatten svarande myckenhet bränvin, eller ock att upplägga det tillverkade bränvinet på nederlag under offentlig kontroll samt endast i mån af från nederlaget skeende uttag af varan erlägga den derå belöpande afgiften.

Har tillverkare erlagt skatten förskottsvis och landtränteriets qvitto derå till den vid bränneriet anställde kontrollör aflemnat, ege denne, i mån af tillverkningens fortgång samt efter verkställd uppmätning af bränvinet, till tillverkarens fria förfogande utlemna så stort belopp, som mot den förskottsvis erlagda afgiften svarar.

Vid olyckshändelse, såsom i § 3 sägs, må återbäring beviljas af så stor del af den förskottsvis erlagda afgiften, som ej motsvaras af tillverkad och uttaget bränvin. Ansökan derom, åtföljd af undersökningshandlingar om olyckshändelsens tillkomst och förloppet dervid, ingifves till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, hvilken ansökningsen pröfar och sitt beslut Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarätt underställer.

§ 15.

Det tillverkade bränvinet skall, såvidt afgiften därför icke blifvit i förskott erlagd, uppläggas uti af tillverkaren för ändamålet uteslutande upplåtet, enligt i gällande ordningsstadga för bränvinsbrännerierna i Riket gifna föreskrifter iuvrättadt samt i närheten af bränneriet beläget magasin eller nederlagsrum, försedt med träanne olika lås, hvilkas nycklar skola förvaras, den ena hos bränvinstillverkaren och den andra hos kontrollören.

Bränvin, som sålunda på nederlag upplägges, skall vara uppmätt och profvad af kontrollören, som öfver antalet kärl samt det uppmätta innehållet, så till kannetal som styrka, förer journal, i hvilken jemväl dagen för uppmätningen och den påförda skattens belopp noggrant införas; skokande kontrollören förse hvarje kärl med ordningsnummer samt påteckning ej mindre om dagen, då detsamma blifvit å nederlaget upplagd, än ock om det deri innehållna bränvinets kannetal och styrka.

Tillverkaren eller hans befullmäktigade ombud anteckne i journalen hvarje gång bränvin å nederlaget upplägges sitt erkännande i afseende å mätningen och profningen. Uppstår rörande det uppmätta bränvinets styrka tvist, förjares såsom i § 32 sägs och resultatet af den verkställda undersökningen införes i journalen.

§ 16.

Vill tillverkare, sedan han med bränvinstillverkningen upphört, fortfarande och utan afgiftens erläggande bränvinet å nederlagsmagasin vid bränneriet behålla, ege dertill rätt intill den 1 Oktober, med vilkor dels att skriftlig anmälan derom hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande göres minst 10 dagar före tillverkningens upphörande, dels att magasinet förblifver under uppsigt af tillsyningsman, som Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillförordnar, samt dels emot erläggande för hvarje helt tusental kannor bränvin af normalstyrka, som vid tillverkningens upphörande å nederlaget kvarligger, af en nederlagsafgift af tio riksdaler, hvilken betalas i sammanhang med öfriga afgifter, då första uttagningen från nederlaget sker; varande den minsta nederlagsafgift, som må erläggas, trettio R:dr, äfven om ett deremot svarande kannetal bränvin ej blifvit å nederlaget inlagdt.

För hvarje förrättning, utöfver en gång i veckan, som dylik tillsyningsman på grund af tillverkarens begäran vid nederlaget verkställer, vare tillverkare pligtig att godtgöra tillsyningsmannen med två Riksdaler.

Om bränneri, der nederlag, hvarom i föregående § säges, finnes, under den allmänna tillverkningstiden änyo sättes i gång, skall nederlaget i enlighet med föreskrifterna i ordningsstadgan öfvertagas af den i tjenstjöring inträdaude kontrollören; och om, efter den förnyade tillverkningens upphörande, tillverkaren vill låta bränvin å nederlaget kvarligga, ege han dertill rätt, emot iakttagande af ofvan meddelade föreskrifter och erläggande af fastställd nederlagsafgift för det kannetal, hvarmed bränvinet då öfverskjuter det, som vil den förnyade tillverkningens början å nederlaget kvarlåg.

§ 17.

Går å nederlag upplagdt bränvin genom vattustod, vådeld eller annan olyckshändelse förloradt och förekommer dervid ej något, som godsegare till last läggas kan, må Kongl. Maj:ts Befallningshafvande efter föregången undersökning medgifva befrielse från i § 12 stadgad afgift för hvad såhunda förstördt blifvit.

För all annan minskning i det upplagda bränvinets kannetal eller styrka medgifves ej lindring i afgiften, utan bör densamma erläggas för hvad enligt journalen blifvit å nederlaget upplagdt; egande Kronan härjför panträtt ej endast i det å nederlaget liggande bränvinet, utan äfven, i fall detta ej befinnes tillräckligt, i all bränneriredskup.

§ 18.

Önskar tillverkaren bränvin ur nederlaget uttaga, göra derom anmälan hos kontrollören eller tillsyningsmannen, som eger utlemna det belopp, för hvilket tillverkningsafgift blifvit till länets ränteri inbetald; dock endast helt eller hela kärll och för hvarje gång ej mindre än 1,000 kannor af normalstyrka, så framt så mycket på nederlaget quarligger. Dagen för uttagningen och kärllens nummer antecknas i journalen, deri ränteriquittensets datum äfvensom tillverkarens qvitto å det uttagna beloppet skola införas eller bifogas.

§ 19.

Nederlagsrätt för inom landet tillverkad bränvin vare derjemte medgifven å ort, hvarrest allmän nederlagsrätt för utländska tullpligtiga varor åtnjutes, under enahanda vilkor, som med afseende å dylik allmän nederlagsrätt finnas i Tullstadgan för Arrak, Konjak och Rum föreskrifna och på nederlag af inom landet tillverkad bränvin kunna ega tillämpning; skolande uppbörd och redovisning för på sådant nederlag upplagdt bränvin ombesörjas af vederbörande tullförvaltning i enlighet med de närmare föreskrifter, som af Kongl. Maj:t varda meddelade.

§ 20.

Vill egare af bränvin d tsamma från bränneri eller från nederlag i brännerimagasin till sådant nederlag, som i förestående § 19 omförmäles, försända, inbetale mot qvitto i vederbörande lundtränteri så stor afgift, som, enligt § 12, motsvarar det belopp, han vill sålunda öfverflytta; dock icke för mindre än 1,000 kannor af normalstyrka. Då ränteriets qvittens till kontrollören eller tillsyningsman öfverlemmas, skall denne till egarens förfogande från nederlagsmagasinet utlemna högst det kannetal, som mot den inbetalda afgiften svarar, dock endast på helt eller helu kärll, och dervid i enlighet med nederlagsjournal och fastställt formulär utfärda förpassning å de kärll, som sålunda blifvit utlemnade. På godsegare ankomme det derefter att till nederlaget låta det uttagna bränvinet transportera samt detsamma derstädes upplägga; och erhålle han, sedan tullnederlagets föreståndare förvissat sig om de till nederlag anmälda kärllens innehåll, om uppläggnigen i föreskrifven form affattadt bevis. Mot öfverlemnande af detta bevis till kontrollören i bränneriet eller tillsyningsmannen må till godsegaren på nytt och på enahanda sätt från brännerimagasinet utlemmas en motsvarande myckenhet bränvin, att af honom sammaledes till nederlaget öfverflyttas och så allt vidare, till dess magasinet sednast inom föreskrifven tid, den 1 Oktober, blifvit fullständigt utrymdt.

Finnes öfverflyttning af bränvin från nederlag vid bränneri till tullnederlag kunna med tillbörlig säkerhet för statsverket verkställas under andra vilkor och kontroller än de här ofvan sagda, må den af Kongl. Maj:t medgifvas enligt de särskilda föreskrifter, som af Kongl. Maj:t för ändamålet varda meddelade.

Art. III.

Om brännvins distillering och rening.

§ 21.

Vill någon under den tid, då han till bränvinstillverkning är berättigad, distillera brännvin, må sådant ske utan särskild afgift, dock under tillsyn af kontrollör.

§ 22.

Brännvins distillering må dessutom såsom särskild näring under alla tider af året kunna utöfvas med redskap af hvilken storlek och beskaffenhet som helst.

Ansökan om sådan distilleringsrätt å landet göres hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och i stad hos magistraten, som, då tillstånd dertill meddelas, skall hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande derom genast göra anmälan.

§ 23.

Den, som vunnit rättighet till distillering enligt nästföregående §, skall, minst 14 dagar före hvarje gång, han distillering företager, sådant hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande skriftligen anmäla och uppgifva den tid, hvarunder och det ställe, hvarest han vill distilleringen utöfva, äfvensom distilleringsredskapens beskaffenhet. Öfver sådan anmälan meddele Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bevis, och bestämme dervid tillika beloppet af den godtgörelse till tillsyningsmannen vid distilleringsverket, som af distilleringens idkare bör erläggas och hvilken denne åligger att för den anmälda tiden, innan distillering företages, i landtränteriet förskottsvis nedsätta.

§ 24.

Kongl. mynt- och kontrollverken, vetenskapsakademien, akademierna i Upsala och Lund, krigshögskolan å Marieberg, carolinska-, farmaceutiska och teknologiska instituten, bergsskolan i Filipstad, veterinär-inrättningarne i Stockholm och Skara, så ock samtliga allmänna tekniska elementarskolor i riket, må för egna behof distilleringsredskap utan afgift begagna.

Likaså ege apothekare att för farmaceutiska behof utan afgift nyttja två distilleringspannor, en af högst tjugu och en af högst tolf kannors rymd. Skulle på något ställe apotheksrörelsen göra flera pannors begagnande nödigt, må ansökning derom hos Kongl. Maj:t ske.

De i denna § omnämnda destilleringsredskap få ej med rektifikationsapparatur vara försedda.

Redskap, som af apothekare för farmaceutiska behof begagnas, skall vara af vederbörande justerare mätt och stämplad.

§ 25.

Bränvinsrening vare en hvar afgiftsfritt tillåten, då den sker utan eld eller ånga.

Art. IV.

Om tillsyn vid bränvinstillverkning och destillering.

§ 26.

Vid hvarje bränneri skall, då bränvin der tillverkas eller enligt § 21 destilleras, vara anställd edsvuren kontrollör; och skola, der sådant utan olägenhet ske kan, två eller tre brännerier ställas under uppsigt af en gemensam kontrollör. Denne kontrollör erhåller under tiden af Staten arfvode till följande belopp, nemligen:

Vid tillsyn å 1 bränneri — 4 R:dr om dagen.

» » å 2 brännerier — 6 » d:o,

» » å 3 d:o — 8 » d:o.

Dessutom erhåller han af bränvinstillverkaren, utan ersättning, kost och ett eget, möbleradt, eldadt och städadt boningsrum å det ställe, der bränvinstillverkningen eller destilleringen utöfvas.

Kontrollör förordnas af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och njuter för sina resor skjuts- och traktamentsersättning enligt gällande ordningsstadga för brännerierna i riket.

§ 27.

De sålunda anställda kontrollörer lyda i allmänhet under särskildt tillsatte öfverkontrollörer, hvilka skola hålla tillsyn öfver författningens efterlefnad. Öfverkontrollör lyde under chefen för den vid Kongl. Maj:ts Civil-departement inrättade bränvinskontrollbyrå. Kontrollör inom län, der öfverkontrollör icke förordnad är, vare ock ställd omedelbart under chefen för nämnda byrå.

Öfverkontrollörer, till erforderligt antal, förordnas af Kongl. Maj:t och åtnjute det arfvode samt den skjuts- och traktamentsersättning, som i ordningsstadgan är bestämd.

§ 28.

Öfverkontrollörer och kontrollörer ställe sig till noggran efterrättelse de föreskrifter, som i ordningsstadgan äro meddelade.

Bränvinstillverkare ställe sig derjemte till efterrättelse hvad ofvannämnda ordningsstadga om hans åligganden innehåller, samt de föreskrifter, kontrollören i enlighet med densamma meddelar.

§ 29.

Allt bränvin skall på tillverkningsstället till kannetal af den i § 3 angifna normalstyrka bestämmas, på sätt ordningsstadgan föreskrifver.

Bränvinstillverkaren, som bör om tiden för uppmätningen underrättas, eger att dervid sjelf eller genom ombud vara tillstädes; utan att dock förrättningen må för hans uteblifvande inställas. All för uppmätningen behöflig handräckning och redskap skall af bränvinstillverkaren tillhandahållas

Från det vid uppmätningen erhållna och till normalstyrka reducerade kannetalet afdrages för afdunstning 5 procent, hvarefter återstoden utgör det kannetal, efter hvilket stadgade afgifter skola utgå.

§ 30.

Vid den förrättning, som i nästföregående § omförmäles, skall såsom vittne närvara en i orten boende, trovärdig och skrifkunnig person, som bränvinstillverkning icke utöfvar. Sådant vittne utses i stad af stadsfullmäktige eller, der sådane ej finnas, af allmän rådstufva, och på landet af kommunalnämnd.

I fall antingen vittne icke väljes eller valdt vittne uteblifver, ege kontrollören att annan lämplig person till vittne kalla.

Vittne bestyrke under edlig förpligtelse riktigheten af kontrollörens protokoll, i hvad det angår de uppgifter, som ligga till grund för bestämmande af bränvinets kannetal.

I afseende på tiden för vittnets närvaro och biträde vid bränneriet ställe sig vittne till efterrättelse hvad ordningsstadgan derom innehåller, och de föreskrifter, kontrollören i enlighet med densamma meddelar.

Vid förrättning i bränneri tillkomme vittne i dagtraktamente *En R:dr femtio öre.*

§ 31.

Om för lättad kontroll vid bränvinstillverkning Kongl. Maj:t skulle finna för godt förordna, att särskilda instrument för bestämmande af det tillverkade brän-

vinets kannetal skola å redskapen anbringas, vare bränvinstillverkare skyldig att på egen bekostnad sådana instrument anskaffa och underhålla.

§ 32.

Uppstår emellan bränvinstillverkare och kontrollör tvist om det till kannetal bestämda bränvinets alkoholhalt, insändes under bådass försegling prof af bränvinet till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som, efter det sakkunnig person undersökt profvet och skriftligt yttrande derom afgifvit, afgör tvisten genom beslut, som ej öfverklagas må. Den som tvisten tappar, skall gälda så väl den af undersökningen uppkommande kostnad, som vederpartens utgifter och besvär.

§ 35.

Bränvinstillverkning eller distillering må ej företagas, innan bränneriet blifvit af vederbörande kontrollör besigtigadt och befunnet icke vara annorlunda inrättadt, än ordningsstadgan medgifver. Sådan besigtning bör anställas, innan tiden för bränvinstillverkningen infaller. Varder besigtningen af kontrollör fördröjd, förhållas som i ordningsstadgan föreskrifves. Vid besigtningen skall kontrollören öfver bränneriet upprätta beskrifning i tre exemplar. Dessa skola af honom och bränvinstillverkaren undertecknas. Ett exemplar insändes till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande; och skola kontrollören och bränvinstillverkaren ett hvardera till sig taga.

Då redskap i bränneri ombytes eller förändras, skall kontrollören likaledes, innan bränvinstillverkning eller distillering der företagas må, öfver de verkställda förändringarne upprätta en beskrifning i tre exemplar, hvarmed förfares på enahanda sätt, som ofvan stadgadt är.

§ 34.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förordne behöfligt antal personer att hafva tillsyn vid distillering, som enligt § 21 utöfvas, och bestämme hvilka distilleringsverk under hvarderas tillsyn ställas må, äfvensom huru mycket tillsyningsman bör i arfvode erhålla för hvarje distilleringsverk, som är under hans uppsigt, hvilket arfvode genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg i behörig ordning utbetalas af de för sådant ändamål utaf distilleringsverkets innehafvare uti landtränneriet insatta medel.

Är distilleringsverk beläget å landet, skall tillsyningsmannen dessutom af verkets innehafvare, utan ersättning, erhålla kost och ett eget, möbleradt, eldadt och städadt boningsrum å det ställe, der distilleringen utöfvas.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förordne likaledes behöfligt antal personer att såsom tillsyningsmän distriktvis utöfva tillsyn å de i § 15 omförmälda nederlagsmagasin vid brännerierna under den tid, då bränvins tillverkning derstädes icke eger rum, och bestämme ej mindre de nederlagsmagasin, som sålunda skola stå under hvarje dylik tillsyningsmans kontroll, än det arfvode han därför eger uppbära.

§ 35.

Finner kontrollör eller tillsyningsman vid under hans uppsigt stäldt bränneri, destilleringsverk eller nederlagsmagasin, någon olaglighet vara begången, gifve ofördröjligen sådant tillkänna hos allmän åklagare, hvilken har att åtal i laga ordning anställa.

Art. V.

Om ansvar för öfverträdelse af författningens föreskrifter.

§ 36.

Den, som tillverkar bränvin, utan att anmälan dertill skett, eller under tid, då bränvinstillverkning ej är tillåten, gälde den i § 12 stadgade afgift och böte, för lönbränning, första gången ett med afgiften lika belopp och andra gången dubbelt. Den, som andra gången med sådan förbrytelse beträdes, hafve derjemte förverkat rättighet att bränvin tillverka. Skulle han ytterligare blifva dermed beträdd, erlägge afgift, enligt nyssnämnda § och böte fyra gånger afgiftens belopp. Missbrukas till oloflig bränvinstillverkning sådan destilleringsrättighet, som enligt § 22 utöfvas får, ansvare såsom för lönbränning, och vare rättigheten förlustig.

Har lönbränning skett med enkel, omedelbarligen med eld drifven redskap, varde afgiften beräknad efter redskapens afverkningsförmåga, som skall antagas under dygn uppgå till fyra gånger pannans rymd. Kan redskapens storlek icke utrönas, bestämmes afgiften efter 100 kannors tillverkning under dygn. Är tillverkningen utöfvad med mera sammansatt eller medelst ånga drifven redskap, beräknas afgiften för det belopp, som, efter hvad utredas kan, tillverkad blifvit, dock för minst 300 kannor på dygnet. I begge dessa fall skall afgiften utgå för minst en månad; men har tillverkningen blifvit utöfvad in på andra månaden, utgöres afgift för två månader, in på tredje månaden för tre månader o. s. v.

§ 37.

Tillverkar någon bränvin å annat ställe, än han uppgifvit, böte från och med 100 till och med 1,000 R:dr.

§ 38.

Uti de i §§ 36 och 37 omnämnda fall af oloflig bränvinstillverkning vare de vid förbrytelsen nyttjade redskap, det i bränneriet samt dertill hörande förvaringsrum vid beslagstillfället befintliga bränvin och de kärl, hvori det förvaras, förbrutna. Kan det styrkas, att någon del af bränvinet är lofligen tillverkadt, vare dock sådan del icke förbruten.

§ 39.

Den, som vid bränvinstillverkning från beskattning undansnillar något af det bränvin, som tillverkas, eller för sådant ändamål begagnar tillverkningsredskap eller sprithållare med dold öppning eller afledning, hvarigenom bränvin kan lönligen uttagas, eller på något annat sätt försnillar den afgift, som erläggas bör, eller olofligen bryter förseglung eller öppnar eller borttager lås, som kontrollör åsatt till förekommande af det tillverkade bränvinets lönligen uttagande, straffes med böter från och med 500 till och med 1,500 R:dr, gälde den afgift, som för det undansnillade bränvinet sig belöper och hafve förbrutit redskapen, det i bränneriet samt dertill hörande förvaringsrum vid beslagstillfället befintliga bränvin och de kärl, hvori det förvaras.

§ 40.

Till redskap, som enligt §§ 38 eller 39 är förbruten, räknas hvarje i bränneri för kokning, mäskeberedning, jäsning och bränning inrättad redskap, äfvensom sprithållare.

§ 41.

Distillerar den bränvin, som till distillering icke är berättigad, eller utöfvar distilleringsrätt, som på § 21 grundad är, under tid, hvarför anmälan till bränvinstillverkning ej skett, eller varder sådan distillering, hvilken enligt § 22 idkas såsom särskild näring, utöfvad under tid, hvarför anmälan till distilleringen ej skett, eller innan afgift, motsvarande bestämdt arfvode åt tillsyningsmannen, blifvit i landtränneriet erlagd; böte den, som distillering sålunda olofligen utöfvar eller olagligen förfar, från och med 100 till och med 1,000 R:dr.

Den, som till distillering, hvilken på grund af § 22 utöfvas, använder redskap af annan beskaffenhet, än han uppgifvit och till begagnande hvaraf han är berättigad, böte från och med 20 till och med 200 R:dr.

§ 42.

Apothekare, som för farmaceutiska behof nyttjar ostämplad redskap eller destilleringsspanna af större rymd, än medgifven är, eller destilleringspannor utöfver tillåtet antal, böte från och med 20 till och med 200 R:dr.

Använder apothekare panna med rektifikations-apparat, böte såsom i § 41 mom. 1 sägs.

§ 43.

Öfverträder bränvinstillverkare det förbud, som i mom. 5 af § 3 gifvet är mot bränvinstillverkning eller mäskeberedning å sön- eller helgedag från klockan 8 för-middagen till klockan 5 eftermiddagen, böte för hvarje gång sådant sker från och med 20 till och med 200 R:dr.

Verkställes annat till bränneri hörande arbete, utom tillsyn vid malt- eller jästberedning, å den för bränvinstillverkning eller mäskeberedning under sön- eller helgedag förbudna tid, böte bränvinstillverkare från och med 5 till och med 50 R:dr.

§ 44.

För öfverträdelse af hvad i § 28 mom. 2 samt § 29 mom. 2 angående bränvinstillverkare stadgas, vare ansvaret böter från och med 20 till och med 200 R:dr.

§ 45.

Vägrar man den, som i afseende å förbrytelser mot denna författning eger undersökning anställa, tillträde till rum eller byggnad, der, enligt § 59, undersökning ske må, böte från och med 100 till och med 1,000 R:dr.

§ 46.

När förbrytelse mot denna författning åtalas, ansvare bränvinstillverkare eller destilleringsidkare för hustrus, barns, tjänstefolks och vid bränneriet anställda arbetares gerningar, i fall bötesansvar eller förlust af redskap eller tillverkad vara eller kärl, hvori den förvaras, ifrågakommer, derest icke omständigheterna göra sannolikt, att förbrytelsen skett utan hans vetskap och vilja.

Redskap, tillverkad vara och kärl, hvori den förvaras, skola, fastän bränvinstillverkare icke är egare deraf, förbrutna dömas, när förbrytelse, som sådan påföljd medförer, är begången af bränneriets arrendator eller föreståndare eller ock efter arrendatorns eller föreståndarens föreskrift.

Då förbrytelse, som enligt denna förordning medförer förlust af redskap, tillverkad vara eller kärl, hvori den förvaras, blifvit begången af annan än dessas egare, och denne sednare finnes vara berättigad att dem behålla, skall den brottslige utgifva redskapens, varans eller kärlets värde.

§ 47.

Bränvinstillverkare eller destilleringsidkare, som åt den vid hans bränneri anställde kontrollör eller tillsyningsman såsom gifva något gifver eller erbjuder, böte från och med 20 till och med 200 R:dr. Kontrollör eller tillsyningsman, som gifvan emottager, vare lika ansvar underkastad och miste derjemte befattningen.

§ 48.

Skulle brännerikontrollör eller den, hvilken tillsyn vid bränneri eller destilleringsverk såsom tjenstepligt åligger, eller den, som är pligtig att förbrytelser mot denna författning åtala, sjelf beträdas med oloflig bränvinstillverkning eller destillering, eller att hafva främjat sådan förbrytelse eller tillverkares försnillning af den afgift, han erlagga bör; varde dömd till fängelse eller straffarbete från och med sex månader till och med två år.

Visar någon, hvilken det åligger att tillsyn vid bränneri eller destilleringsverk hålla, eller förbrytelser mot denna författning åtala, försummelse eller vårdslöshet i dessa åligganden; varde antingen för alltid eller under viss tid från tjensten eller befattningen skild eller ock fälld till högst 200 R:drs böter.

§ 49.

Varder, till utrönande af förbrytelse mot denna författning, undersökning hos någon anställd emellan klockan 9 om aftonen och klockan 5 om morgonen, men sådan förbrytelse ej upptäckt; böte förrättningsmannen från och med 5 till och med 50 R:dr, der han ej finnes hafva till undersökningen giltig anledning haft.

§ 50.

Varder vid undersökning eller i anledning deraf förrättningsman våldförd eller föröfvar han sjelf våld i oträngdt mål; gånge dermed efter allmän lag.

§ 51.

Böter, som efter denna förordning ådömda äro, skola, om tillgång till deras gäldande brister, förvandlas enligt allmän strafflag.

§ 52.

Då bränvinsafgift jemte böter enligt denna förordning ådömda blifvit, må, der tillgång till afgiften eller någon del deraf saknas, böterna ej kunna med penningar gäldas, utan skall den sakfælde i stället undergå motsvarande förvandlingsstraff.

§ 53.

Af böter, som enligt denna författning ådömas, samt värdet af bränneriredskap och annan egendom, som förbruten anses, tillfalle två tredjedelar åklagaren och en tredjedel den stads eller sockens fattigkassa, hvori den åtalade förbrytelsen är begången. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

Efter anmälan af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande kommer att på Kongl. Maj:ts nådiga pröfning bero, huruvida i något fall åklagare eller tillsyningsman för ådagalagd nit vid efterspanande och beifrande af förbrytelser mot denna författning gjort sig förtjent af någon särskild uppmuntran utöfver honom möjligen tillkommande andel i ådömda böter samt redskap eller annat förbrutet gods.

Art. VI.

Föreskrifter i afseende å författningens verkställighet.

§ 54.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hälle allvarlig hand öfver iakttagande af hvad i denna författning stadgad är.

§ 55.

Lands- och stadsfiskaler, krono-, stads- och polisbetjente, samt de personer, hvilka särskildt förordnas att vaka öfver denna författnings efterlefnad, åligge att förbrytelser mot densamma åtala.

I öfrigt eger en hvar rättighet att för sådana förbrytelser anställa åtal, dock ej barn mot föräldrar, eller tjenstehjon, så länge de i tjensten äro, mot husbondefolk.

Då åtal anställas af annan person än den, som i mom. 1 af denna § nämnd är, gifve han sin talan allmän åklagare tillkänna så tidigt, att denne må kunna målets utförande öfvervara.

§ 56.

§ 56.

Kommunalnämnd å landet och vederbörande kommunalmyndighet i stad böra egna synnerlig uppmärksamhet derå, att förbrytelser mot denna förordning varda till åtal angifna.

Tillträde till bränneri må derföre ej förvägras dessa myndigheter, eller den ledamot, de bland sig utse att öfver bränneriet tillsyn hafva.

§ 57.

De i § 55 mom. 1 omförmälda allmänna åklagare och tillsyningsmän ega anställa undersökning af förbrytelser mot denna författning, äfvensom att verkställa beslag.

§ 58.

Den, som förrättar undersökning, bör, för att tillgodonjuta det skydd, honom dervid lagligen tillkommer, vid förrättningen på sig synbart bära påbjudet tjänstecken, eller, innan förrättningen företages, fullmakt eller förordnande uppvisa.

I orten boende eller känd krono- eller stadsbetjent vare likväl frikallad från skyldighet att sin behörighet sålunda styrka.

§ 59.

Undersökning må alla tider på dygnet anställas i bränneri, kök, brygg- och bagarstuga, så ock i annat rum eller byggnad, som kan begagnas för bränvinstillverkning eller distillering.

Då vid undersökning någon förbrytelse ej upptäcket, vare för undersökningens anställande förrättningsmannen icke underkastad ansvar, såvida ej undersökningen blifvit företagen emellan klockan 9 om aftonen och klockan 5 om morgonen. I sådant fall gånge, som i § 49 sagdt är.

§ 60.

Beslag skall göras i två vittnens närvaro. Innehafvare af hvad i beslag tages, eller, i hans frånvaro, hans ombud på stället eller någon af hans husfolk, skall om beslaget förut tillsägas.

§ 61.

Då beslag sker hos den, som är berättigad att tillverka bränvin och sig dertill behörigen anmält, må hvarken panna utbrytas, ej heller någon del af till-

verkningsredskapen honom fråntagas, eller han från tillverkningens fortsättande hindras, innan första domstol i målet dömt redskapen förbruten. Härifrån undantagas de fall,

1:o då tillverkare från beskattning undansuillar något af det tillverkade bränvinet;

2:o då för sådant ändamål begagnas tillverkningsredskap eller sprithållare med dold öppning eller afledning, hvarigenom bränvin kan lönligen uttagas;

3:o då tillverkare bryter försegling eller öppnar eller borttager lås, som kontrollör åsatt till förekommande af det tillverkade bränvinets lönligen uttagande.

§ 62.

Redskap, som i beslag tages, skall, till förekommande af dess utbyte mot annan, af beslagaren med särskild stämpel utmärkas, der ej redskapen vid beslaget egaren fråntages, i hvilket fall den skall i allmänt förvar sättas.

§ 63.

Vid beslag skall till säkerhet för de böter, som ådömas kunna, det i bränneriet och dertill hörande förvaringsrum befintliga, löfligen tillverkade bränvin i förvar tagas.

Förslag

till Förordning angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker.

§ 1.

Bränvin må ej till mindre belopp än *fem* kannor säljas af annan än den, som enligt § 2 eller 4 dertill berättigad är.

§ 2.

Den, som erhållit rättighet att idka minuthandel med bränvin, får ej sälja mindre än en half kanna; dock att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, uppå framställ-

ning, i stad af stadsfullmäktige, eller, der sådana ej finnas, af allmän rådstufva, och å landet af kommunalnämnd efter kommunalstämnas hörande, eger, der sådant pröfvas för orten lämpligt, stadga, att lägsta beloppet vid minuthandel med bränvin inom kommunens område må utgöra en femtedels kanna eller tjugo kubiktum.

§ 3.

Vid handel, som i förestående §§ omförmäles, må hvad såldt blifvit icke i mindre belopp än det minsta, som i hvardera fallet säljas må, utlemnas eller emellan flere köpare fördelas; ej heller får något af det sålda å försäljningsstället förtäras.

§ 4.

Den, som erhållit rättighet att idka utskänkning af bränvin, må sälja huru litet belopp som helst, och må detta å stället förtäras eller derifrån afhemtas.

Å utskänkingsställe skall mat alltid vara att tillgå.

§ 5.

Hvarje kommun eger, med de inskränkingar här nedan sägas, besluta, huruvida minuthandel med och utskänkning af bränvin må inom dess område utöfvas, äfvensom å hvilka ställen och af hvilka personer,

Beslut härom fattas, på sätt i fråga om kommunens angelägenheter i allmänhet är stadgadt; dock att å landet kommunalsämman för sådant ärendes behandling skall vara pålyst tvänne på hvarandra följande söndagar.

§ 6.

Rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin må ej tilldelas annan än den, som har god frejd, gjort sig känd för ordentlighet, kan försvarligt skrifva och räkna samt pröfvas i öfrigt tjenlig vara.

Den, som enligt 2 mom. i § 1 af Kongl. Förordningen angående vilkoren för bränvins tillverkning icke får med sådan sig befatta, äfvensom apothekare, må ej tilldelas rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin.

Utskänkning af bränvin må icke eller utöfvas af den, som idkar annan handel, till hvars bedrivande särskild anmälan erfordras.

Å landet utom köpingar vare lag samma för minuthandel med bränvin.

§ 7.

Genom hvad här ofvan i §§ 5 och 6 stadgadt är har förändring icke skett i afseende å de försäljningsrättigheter, som i stad för närvarande tillkomma källarmästare,

vinskänkar, idkare af schweitzerirörelse, traktörer och värdshusvärdar, hvilka å sin rörelse innehafva burskap, äfvensom de näringsidkare, hvilka rättighet till sådan rörelse, som i denna författning under minuthandel med eller utskänkning af bränvin förstås, blifvit förlänad för bestämd tid, hvilken före ingången af nästa försäljningsår icke tilländalöper.

§ 8.

Burskap, som hädanefter meddelas, medföre ej rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin.

Vinskänk, som på grund af burskap är till utskänkning af spirituösa drycker berättigad, må, uppå derom hos vederbörande embetsmyndighet gjord anmälan, mot afstående från sin rätt att utskänka bränvin till förtäring på stället och frikallelse från den dermed förenade skyldigheten att hålla mat, till afhemtning försälja huru litet belopp som helst.

§ 9.

Gästgifvare vare ej pligtig att bränvin till utskänkning hålla.

§ 10.

Gästgifveri å landet, för hvilket vid den tid, då Kongl. Förordningen den 18 Januari 1855, angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker, blef till efterlefnad gällande, utskänkingsrättighet utöfvades och sedermera icke upphört, varde vid rättigheten fortfarande bibehållet, intilldess densamma *förverkas eller upphör genom uppsägning hos vederbörande kommunalmyndighet.*

Der gästgifverihållning är mellan flere åboer fördelad, må utskänkingsrättighet af dem icke samtidigt utöfvas, utan af hvardera endast under den tid, han gästgifverihållningen besörjer. Den, som vill sin andel i utskänkingsrättigheten uppsäga, vare dertill berättigad.

§ 11.

Den, som sin rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin *förverkat eller uppsagt*, må ej till dylik försäljning ånyo vinna rättighet annorledes än i 5 § medgifves.

Har för gästgifveri å landet rättighet till bränvinsutskänkning blifvit af egaren *förverkad eller uppsagd*, må den icke kunna för gästgifveriet åter förvärfvas.

Gästgifvaren må dock kunna för sin person i stadgad ordning vinna rättighet till bränvinsutskänkning.

§ 12.

För viss tid beviljad rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin må ej på annan person öfverlätas, utan att denne af *vederbörande kommunalmyndighet* prövas tjenlig och i öfrigt behörig.

Öfverlåtelse af annan rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin vare ej medgifven, dock utan inskränkning af den vissa gästgifverier i § 10 mom. I tillerkända rätt.

Affider den, som på annan grund än burskap innehar rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, må rörelsen för sterbhusdelegarnes räkning icke fortsättas längre, än till slutet af löpande försäljningsår och endast under vilkor, att sådant behörigen anmäles, samt att rörelsen *utöfvas af sådan person*, som *vederbörande kommunalmyndighet* pröfvar tjenlig och i öfrigt behörig.

§ 13.

Innan minuthandel med eller utskänkning af bränvin företages af den, som till sådan försäljning rättighet undfått, vare han pliktig att i stad hos magistraten och å landet hos kronobetjeningen anmäla, i hvilken *lägenhet* han försäljningen idka vill. Så ofta sådan försäljnings*lägenhet* ombytes, varde anmälan derom likaledes gjord.

§ 14.

Rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, som hädanefter meddelas, gälle endast för ett försäljningsår; Och räknas försäljningsåret för stad från den 1 Oktober och å landet från den 1 November.

§ 15.

Vid läger, eller der trupp eljest är för flere dagar sammandragen, vid helso-brunn eller badort, på passagerarefartyg, eller der värdshusrörelse af annan anledning kan komma i fråga att under endast någon del af året utöfvas, må, för kortare tid än år, rättighet till bränvinsutskänkning meddelas af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, när, i förstnämnda fall, befälhafvande militärchef och, i öfriga fall, andra vederbörande derom gjort anmälan.

Då till utskänkning, nu sagd är, tillstånd meddelas, underrätte Kongl. Maj:ts Befallningshafvande derom vederbörande *kommunalmyndighet*.

§ 16.

Afgift för minuthandel med eller utskänkning af bränvin må icke, under hvad namn eller förevändning som helst, till kommunen utgå, utan vare idkare af sådan rörelse endast underkastad beskattning såsom för inkomst af annan rörelse.

Vederbörande landsting, hushållnings-sällskap och kommuner skola, för de inkomster, hvilka genom de förra försäljningsafgifternas borttagande upphört, af den inflytande bränvinsskatten undfå godtgörelse till belopp och efter de grunder, som af Kongl. Maj:t och Riksdagen gemensamt bestämmas.

§ 17.

Å landet vare minuthandel med eller utskänkning af bränvin förbjuden på eller inom en åttendedels mil från ställe, der auktion, marknad, torgdag eller mönstring med bevaringsmanskap hålles, eller der menighet för kronoskjutsning eller skallgång samlad är.

Vid annan mönstring, uppboresstämma, mantalsskrifning, ting eller annan till folksamling ledande förrättning må ej bränvin försäljas annorlunda, än vid måltider åt spisande gäster.

Ej må någon i landsbygd fara med bränvin från by till by eller från gård till gård, att dermed köpslaga.

§ 18.

Minuthandel med och utskänkning af bränvin vare, äfven då den för öfrigt medgifven är, i allmänhet icke tillåten sednare å dag än till klockan tio på aftonen; egande dock vederbörande myndighet, der särskilda omständigheter föranleda behof af försäljningstidens inskränkning eller utsträckning, att derom förordna.

Skulle anledning förekomma dertill, att minuthandel med eller utskänkning af bränvin bör förbjudas i stad vid något af de tillfällen, som i § 17 nämnas, eller å landet vid de tillfällen, som i samma paragrafs andra moment omförmälas, ege vederbörande *embetsmyndighet* jemväl att derom meddela föreskrift.

Förekomma å gästgifveri eller annat utskänkingsställe eller ställe, der *minuthandel* idkas, oordningar af den art, att innehafvaren af rättigheten icke kan anses fortfarande ega den för *densanmas* utöfvande erforderliga frejd, ordentlighet eller öfriga egenskaper, må Kongl. Maj:ts Befallningshafvande eller vederbörande *kommunalmyndighet* ega att rättigheten indraga eller innehafvaren derifrån skilja. *Beslutet härom gånge genast i verkställighet.*

§ 19.

Å apothek må bränvin eller sprit hvarken säljas eller annorledes utlemnas utom för medicinskt ändamål uppå behörig läkares recept, för tekniskt behof, då

detsamma behörigen styrkes medelst intyg af magistratsledamot, kronobetjent, kommunalstämmas eller kommunalnämnds ordförande eller vice ordförande, och för vetenskapliga ändamål uppå skriftlig requisition af känd vetenskapsidkare; hörande alla sådana recept, intyg och requisitioner å apotheken qvarhållas och der förvaras.

I afseende på försäljningen af sådana läkemedel, hvilka innehålla bränvin eller sprit, gälle hvad medicinalförfattningarne föreskrifva.

§ 20.

Under sön- eller helgedag må ej bränvin, som är förtryttadt genom parti- eller minuthandel, till köpare utmätas eller utlemnas.

Under gudstjenst skall utskänkningsställe alltid vara tillstängdt.

I stad kan utskänkning af bränvin under sön- och helgedagar än vidare inskränkas eller helt och hållet förbjudas, derest beslut derom fattas af kommunalstyrelsen, samt beslutet af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, efter magistratens hörande, godkännes.

På landet vare å sön- eller helgedag all annan utskänkning förbjuden, än på gästgifvaregårdar vid måltider till resande, derest Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ej, på grund af särskilda omständigheter, undantag meddelat.

§ 21.

Bränvin må icke utlemnas till den, som synbarligen är öfverlastad, ej heller å utskänkningsställe till den, som minderårig är.

Den, som öfverlastad är, får ej utdrifvas från utskänkningsställe, der han starka drycker förtärt, eller utan vård lemnas.

§ 22.

Då minuthandel med eller utskänkning af bränvin sker, får dörren till försäljningsrummet icke vara låst.

§ 23.

Den, som eger rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, vare förbjudet att, äfven utan betalning, utlemna sådan vara vid tillfälle, då försäljningsrätten ej utöfvas får.

§ 24.

I öppen salubod för handel med andra varor än bränvin, vare bränvinsutdelning, äfven utan betalning, förbjuden.

§ 25.

Ej vare någon berättigad att utsöka betalning för bränvin, som blifvit vid utskänkning utborgadt.

Lag samma vare, då bränvin blifvit vid minuthandel till mindre belopp än en kanna utborgadt.

§ 26.

Byteshandel med bränvin vare lika med bränvinsförsäljning ansedd.

§ 27.

Bränvin, som är försatt med något för helsan skadligt ämne, eller som icke är renadt från finkelolja, eller hvars styrka icke uppgår till minst fyratiosex procent, får icke vid minuthandel eller utskänkning till salu hållas.

§ 28.

Då bränvin sändes med fartyg saltsjövägen ifrån tullplats, hvarmed förstås stad, köping eller landthamn, der tullkammare eller, under inspektor eller uppsyningsman ställd, ständig tullbevakning finnes, bör tullförpassning bränvinet åtfölja samt kärlden med tullförsegling vara försedda; dock inbegripes icke härunder skeppsbesättnings förråd, räknadt till två kannor på man.

Förpassning å bränvin må ej af tullkammare utfärdas, innan afsändaren aflemnat antingen sådan af bränvinskontrollör eller tillsyningsman utfärdad förpassning, som i § 20 af Kongl. Förordningen angående vilkoren för tillverkning af bränvin är föreskrifven, eller ock tillverkarens, under edlig förpligtelse utgifna bevis, att bränvinet är af honom å uppgifvet ställe tillverkad.

Sistnämnda bevis bör åtfölja bränvin, då det föres på saltsjön från ort, hvar-est sådan ständig tullbevakning, som i mom. 1 oförmäles, icke finnes anställd, äfven som vid annan transport inom landet i större partier än femton kannor.

Vid införsel och transport af utländska brända eller destillerade spirituösa drycker gälle hvad särskildt derom stadgas.

§ 29.

§ 29.

Med undantag af den i § 27 meddelade föreskrift om bränvinets rening och styrka, skall hvad i denna förordning är stadgad om minuthandel med eller utskänkning af bränvin gälla äfven för sprit samt andra brända eller distillerade, in- eller utländska, spirituösa drycker äfvensom för drycker, hvilka äro dermed tillagade.

§ 30.

Å gästgifveri, der rörelsen är mellan flere åboer fördelad, skall en af kronobetjent påtecknad uppgift om den tid, hvardera åboen är till bränvinsutskänkning berättigad, vara anslagen hos den, som för tillfället försäljningsrätten utöfvar, och hos honom, under samma tid, jemväl skylt vara anbragt, på sätt i § 31 föreskrifves.

§ 31.

Der minuthandel med eller utskänkning af bränvin idkas, skall vara anbragt skylt, som rörelsen utvisar.

§ 32.

Af denna förordning bör å det ställe, der minuthandel med eller utskänkning af bränvin idkas, ett exemplar alltid vara i försäljningsrummet anslaget.

§ 33.

Har kommun för egen räkning idkat minuthandel med eller utskänkning af bränvin eller, i strid emot det i § 16 mom. 1 gifna förbud, afgift uppburit af den, som undfått rättighet att drifva sådan rörelse, varde, för en tid af fem år, beröfvad rätten att om bränvins utminutering och utskänkning inom dess område sjelf bestämma. Den rätt utöfvas i sådant fall af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande.

Kommun, som, på sätt nu sagdt är, sig förbrutit, hafve ock för fem år förverkat den rätt till ersättning för förlorade försäljningsavgifter, som eljest, i öfverensstämmelse med § 16, kunnat kommunen tillkomma.

§ 34.

Den, som genom minuthandel eller utskänkning föryttrar bränvin, utan att i stadgad ordning hafva dertill förvärfvat rättighet, eller som, på sätt i § 3 sägs,

mellan flere köpare fördelar bränvin, böte första gången från och med 30 till och med 60 Riksdaler, andra gången från 60 till och med 120 Riksdaler och tredje gången från 120 till och med 240 Riksdaler. Den, som fjerde gången eller oftare med sådan förbrytelse beträdes, dömes till fängelse från och med två månader till och med ett år.

Dessutom vare det i försäljningsrummet befintliga bränvin till och med 60 kannor, tillika med kärl, som för deras afhemtning tjenliga äro, underkastade beslag och förbrutna.

Har förbrytelsen skett å sön- eller helgedag, ökas straffet med böter från och med 15 till och med 30 Riksdaler.

§ 35.

Om den, som till minuthandel med bränvin berättigad är, andra gången beträdes med oloflig utskänkning, vare han tillika denna sin handelsrättighet förlustig.

§ 36.

Öfverträdes förbud, som i § 19 gifvet är, vare lag som i § 34 sägs.

§ 37.

Idkar någon minuthandel med eller utskänkning af bränvin å annat ställe, än dertill uppgifvet är, eller tillåter den, som icke är till utskänkning berättigad, att, då han i parti eller genom minuthandel säljer bränvin, något af det sålda på försäljningsstället förtäres, eller afhemtats i mindre belopp än han är berättigad att föryttra, eller förbryter sig den, som till minuthandel med eller utskänkning af bränvin berättigad är, mot § 17 mom. 1 eller 2, § 20 mom. 2 eller 4, eller § 23, böte första gången från och med 30 till och med 60 Riksdaler, samt andra gången från 60 till och med 120 Riksdaler, och vare dessutom andra gången sin minuthandels- eller utskänkingsrätt förlustig. Lag samma vare, om den, som till utskänkning af bränvin är berättigad, öfverträder förbud, meddeladt i enlighet med § 20 mom. 3.

Öfverträdes det förbud, som i § 17 mom. 3 gifvet är, vare bot första gången från och med 15 till och med 30 Riksdaler, andra gången från 30 till och med 60 Riksdaler samt tredje och följande gånger från 60 till och med 120 Riksdaler. Det medförda bränvinet vare derjemte förbrutet. Säljes dervid mindre än fem kannor, ansvare förbrytaren tillika enligt § 34,

§ 38.

Handlande, som mot § 24 sig förbryter, böte enligt 37 § mom. 1.

§ 39.

Förbrytelser mot § 4 mom. 2, § 13, § 20 mom. 1, § 21, 22, 27, 30, 31 eller 32, straffes med böter från och med 10 till och med 50 Riksdaler.

Då förbrytelse skett mot § 27, vare tillika det till salu hållna bränvin underkastadt beslag och förbrutet.

§ 40.

Skulle den, som är pliktig att förbrytelser emot denna förordning åtala, sjelf beträdas med oloflig bränvinsförsäljning, vare han förfallen till dubbla böter och miste tjensten.

§ 41.

Den, som under tid, då han för förbrytelse mot förordningen är under tilltal ställd, samma förbrytelse fortsätter, skall, när han härtill lagligen förvunnen varder, för hvarje gång stämning därför utfärdats och delgifvits, fällas till de böter eller det fängelsestraff, som för sådan förbrytelse stadgade äro; dock må fängelsestraffet icke öfverstiga ett år.

§ 42.

Husbonde ansvarar för förbrytelse, som, med hans vetskap, mot denna förordning begås af hans hustru, husfolk eller i hans arbete antagen person, likasom vore förbrytelsen af husbonden sjelf gjord.

§ 43.

Underlåtes vid transport af bränvin föreskrift, som i § 28 gifven är, dömes varan förbruten, derest egaren ej gitter visa, att hon är af inhemsk tillverkning eller blifvit vederbörligen förtullad.

§ 44.

Böter, som efter denna förordning ådömda äro, skola, om tillgång till deras gäldande brister, förvandlas enligt allmän strafflag.

§ 45.

Af böter, som enligt denna förordning ådömas, samt värde af bränvin, som förbrutet anses, tillfalle två tredjedelar åklagaren och en tredjedel den stads eller sockens fattigkassa, der den åtalade förbrytelsen är begången. Finnes särskild an-gifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

§ 46.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hålle allvarlig hand öfver iakttagande af hvad i förordningen stadgadt är.

Det skall fördenskull åligga vederbörande kommunalmyndigheter att sednast inom en månad före början af hvarje försäljningsår ej mindre genom protokollsutdrag lemna Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underrättelse om de beslut, som enligt § 5 fattats, än äfven meddela uppgift på de försäljningsrättigheter, som, på grund af § 7 eller 10, eljest kunna inom kommunen finnas.

Förändringar i berörda hänseenden under löpande försäljningsår skola på lika sätt för Kongl. Maj:ts Befallningshafvande af kommunalmyndigheterna ofördröjligen annälas.

§ 47.

Lands- och stadsfiskaler, krono-, stads- och polisbetjente, samt de personer, hvilka särskildt antagas att vaka öfver förordningens efterlefnad, åligge att förbrytelse mot densamma åtala.

I öfrigt ege enhvar rättighet att för sådana förbrytelser anställa åtal, dock ej barn mot föräldrar, eller tjenstehjon, så länge de i tjensten äro, mot husbondefolk.

Då åtal anställes af annan än den, som i första mom. af denna § nämnd är, gifve han sin talan allmän åklagare tillkänna så tidigt, att denne må kunna målets utförande öfvervara.

§ 48.

A landet bör kommunalnämnd och i stad vederbörande kommunalmyndighet egna synnerlig uppmärksamhet deråt, att förbrytelser mot denna förordning varda till åtal angifna.

Rättighet att verkställa beslag tillkomme de i § 47 mom. 1 omförmälda allmänna åklagare. Beslag skall göras i två vittnens närvaro.

§ 49.

§ 49.

Ej vare någon jäfvig att ångående oloflig bränvinsförsäljning vittne bära endast på den grund, att han dervid bränvin sig tillhandlat eller förtärt.

§ 50.

Förbrytelser mot denna förordning böra vid allmänna domstolarne åtalas och afdömas, med undantag af frågor om oloflig bränvinsförsäljning i de städer, der poliskammare finnes, uti hvilka dylika frågor skola i hittills vanlig ordning behandlas.
